

1
No. 1
25-1118

No. 1
25-1118

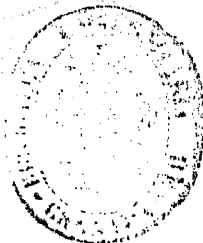
R. 2577
Del Colegio de la Comp.
S. R. O. S. Æ
de Iesu de Granada.
Uiterbiensis Virginis Uitz Historia.

A P. Antonio Gæorgio Giannello, Societatis
IESU Presbytero summatim descripta,
& in duos libros digesta.
Eminentiss. Principi, S. R. E. Card.

SACCHETTO

Uiterbiensi, & Tvscaniensi Episcopo
DICATA.

B. B. &

URBEUETERI, Typis Liuij Tosini, Impref.
Episcopalis, & Publici A. D. M. DC. XCVI.

SUPERIORUM PERMISSU.

3

Eminentiss. ac Reuerēdiss. Principi **D.**
URBANO SACCHETTO
S. R. E. Card. Ampliss. Episc. Uiter-
biensi, & Tuscaniensi.

*Antonius Cœrgius Giannellus, è Societa-
tis IESU Felicitatem.*

CUM Sanctorum Historia,
Princeps Eminentissima,
conscribantur, tū vt Legen-
tium, Audientiumq. ani-
mos religione augeant; tū
verò in primis, vt admiran-
da DEI Optimi Maximi pietas in humanum
Genus ex beneficijs etiam vltra Naturę or-
dinem, eorum deprecatione, acceptis magis
elucescat: non extra rem **DIOE ROSAE**
Virginis Uiterbiensis historia latinis litteris
A 2 est man

est mandata, ut que adhuc, quippe nostra-
 te tantum idiomate enarrata, Italię termi-
 nis fuit circumscripta, iam cum latino ser-
 mone, qui etiam amplioribus, quam suorū
 olim Auctorum Imperium, terminantur fi-
 nibus, per plures Gentes, ac nationes incipi-
 at perueni; Sanctęq. ROSÆ obsequium,
 & cultus quemadmodum eius beneficentia,
 & merita Terrę vniuersa regionibus defi-
 niuntur) quocūq. Christiāa peruēit Fides, etiā
 ingeratur. TIBI verò potissimū, Cardinalis
 Amplissimę, hanc historiam destino ex plu-
 rimo nomine, vel quia Heroiņę nostrę na-
 tali Urbi meritissimē præes Antistes, vel
 quia in te recentis historia præpotentem Pa-
 tronum obtineo: maxime autem, ut eadem,
 & singularis Tuę in Viterbiensem hanc Sā-
 ctam pietatis index, & mei erga Tuum
 Nomen propensi animi pignus existat. Nō
 quō mibi tantum tribuam, ut Nominis Tui
 auctiorem, angustioremq. putem posse red-
 dere claritatem: quotus enim quisque est,
 a Foresti apud quem celeberrimi non sint ex vetustis-
 us Sac- simo Tuo Genere vel Supremi Florentinę
 ebettus Reipublicę a Moderatores, ac Rerum Arbi-
 b Nicol. tri, Meritis, Consilio, Virtutibus Terra-
 Sacchet. rum Orbi admirabiles, Ciuium amor, Po-
 pulē

puli deliciae Patrię Patres? Vel Sapientif-
 simi ad Pontifices, Cæsares, aliosq. Reges c Thom.
 Legati, ydemq. Belli strenuissimi Impera- Sacchet.
 tores? (ut sileam Germanum Tuum, qui Eques
 felicissima sui Ordinis Legatione perfunctus Hieroso-
 est ad INNOCENTIOM Undecimum, lymita.
 ALEXANDROM Octauum, perfungit-
 turq. in presentia ad INNOCENTIOM
 Duodecimum tanti Nominis, ac splendoris
 Potifcē, Marcel. Sacchetti Hierosolymitanę
 Equitem, haud imparem nomini) vel sacris
 Infulis insignes, & Purpurā, quibus ad d. Andre
 Vaticanum assequendum Apicem, nec pro- as Sacch
 pria & ingentia Merita, nec aliena, & ius Episcop-
 tissima defuere Vota? Non (inquam) quō Vasdiē
 tantum tribuam mibi, sed ut splendidissimū e Iulius
 Nomen Tuum, qui Proauorum Decus Tuis Card.
 præcipuis Prerogatiuis representans, & Sacchet,
 amplificans, maius us ad Nepotes transmis-
 surus (per suprema enim Munia gradus
 Tibi factus est ad Sacre Purpure verticem)
 ante Camerę Clericus, post Auditor integer
 rimis semper moribus, & iustitia; deniq.
 ab INNOCENTIO Undecimo tam pie, ac
 laudabilis recordationis (quod Tuę Digni-
 tatis non vltimum est ornamentum) Purpu-
 ratorum Patrum COLLEGIO cooptatus es
 A 3 inter

Inter eos, quos prima vice ad summum in
Ecclesia Honorem prouexit, Cardinalis Di-
aconus: vt scilicet splendidissimum Nomen
Tuum, vnde Sanctę Virginis patria, cui ab
eodem INNOCENTIO Undecimo prapo-
situs fuisti Episcopus, adeo illustratur, huic
Historię lucem suam tam longē, latēque
radiantem aspergens, inde translata in
cœleste Viridarium ROSAM quoque versū
CHRISTI bonum odorem præcellentissimis
virtutibus diffundentem, disunctorum quo-
que Terrarum, ac Regionum exponat no-
titię. Ne graueretur igitur, Historiam hanc
Nomine, vel exornari tuo, vel protegi, ac
diutissimè Regnorum omnium felicitati iucē
Vale.

Ad

7

AD LECTOREM

PRAEFATIO.

Rogatur, ne omittat.

CUM varia sint, o pie Le-
ctor, ingenia hominum;
varia etiam illis par est
apponi fercula: quare
ipse, vt breuitatis veli-
ficer studiosus, narrare
strictim Vitam Sanctę ROSAE Uirer-
bientis Uirginis Tertij Ordinis Diui
Francisci sum conatus, acta virtutum,
cœlestiaque prodigia ita describens, vt
quędã sola attributa missa faciam, quę
coniectura assequatur, quisquis leget:
& cum sit à se ipsa venuta Historia, à
phaleris audam tibi exhibeo, veniam nõ
desperans: si, quod poeta Cęsarıs, &
Agrippę laudum præco, modestię gratia Horat. l
timuit, re vera mihi contigat, cam. I ed. 6.

Culpã deterere ingeni.

Illud confirmo tibi, nihil me hic recen-

A 4

surum

surum, quod à Uirg eius Historicis non desumpserim, qui aut ex eius Consecrationis Actis, aut ex authenticè scriptorum monumentis excerpserunt. Addidi, in eius è Uirg excessu era Campana, quæ erant gemina Templi Sanctæ MARIAE in Podio, per se insonuisse: quia id Uiterbij cognoui ex P. Antonio Carrida, cum esset Moderator Clericorum Regularium, qui egrotantium administrari vocantur; & nunc ei Paræci præsent: postea idem rogatus à me per litteras de fundamentis, quibus ea fama niteretur, his verbis ex Italico in Latinum idioma fideliter translatis ad me Roma rescriptit datis ad sextum nonas Iulij Millefimi sexcentissimi nonagesimi secundi: *Anno (inquit) Millesimo sexcentesimo septuagesimo tertio quidam Senex Familie Seruorum Beatae Virginis nostram domum venit; vocansq. ad colloquium Patrem Achillem eo tempore domus Præpositum ab eo petijt, ut campanas videret; ac nemini, me quoque illuc iuisse: inuenit ille memoriam caracterum Gothicorum in maiore campana, quæ nunc refusa fuit nouissimè; & fusa fuit anno millesimo centesimo vicesimo nono: & mi-*

nor

nor campana erat minis antiqua: dictus Religiosus Vir narrauit, lectum à se in cuiusdam eius temporis Parochi scriptis memoria causa seruatis, vtramq. per se sonitū dedisse; atq. adiecit, illud Templum fuisse & nobitarum Ordinis Seruorum Beatae Virginis in ipsa prima eorundem institutione. Sic Epistola cuius auctoris caracterem, coram Tabellione publico duo idonei Testes agnouerunt. Præterea quædam præcipua inter serui, quæ mihi descripta misit super Sanctæ Virginis domo cum miraculis in ea editis, tum Maiorum suorum tempore; tum suo Ioannes Antonius Gnazza Ciuis Uiterbiensis, humani, diuinique Iuris peritus, cuius tunc adolescentuli parentes Monasterij Sanctæ ROSAE Virginibus illam vendiderunt (erat enim ex Matris eius bonis) quando (iuxta prædictum à Diua parenti suæ) in vnum coagmentanda erat corpus cum eodem Monasterio: affirmauitq. iure iurando, duobus Testibus aduocatis, Libellioni auctoritate Apostolica coonestato, se ea, quæ circa domum illam enarrauit, vel vidisse suis oculis ipsummet, vel à suis Moribus exaudisse. Nec

adic-

V. cap.
9. L. I.

10
adici quidquam prioribus Historicis;
cuius veritatem perspicuam diligentè
non perquisierim. Porrò Historiam in
duos diuissi libros, quorum altero Vi-
ta, Cœlestesque ROSAE Mores, eiusq;
viuentis mirificè facta comprehendun-
tur; altero autem eiusdem è Cœlo de-
scensus, res admirabiles post mortem
patratę, deque ipsius Sanctitate homi-
num opinio, non sine aliquo materia-
rum Ordine, vt confusioni occurratur.
Tu interim, religiose Lector, gratam,
acceptumque habe animum, quo tibi
prebetur libellus ab eo, qui sua in San-
ctam Virginem obseruantia, eiusdemq;
dilatandi cultus desiderio in illum pro
modulo conferendum, non paruum
studium, nec exiguam Operam con-
tulit. Vale.

II
IOANNES VINCENTIUS
IMPERIALIS SOCIETATIS IESU
IN PROUINCIA ROMANA
PRÆPOSITUS PROUINCIALIS.

CUM librum, cui titulus Sanctæ RO-
SAE Viterbiensis Virginitatis Vita His-
toria à Patre Antonio Georgio Gian-
nello nostræ Societatis Sacerdote con-
scriptum aliquot eiusdem Societatis
Theologi recongnouerint; & in lū-
cem edi posse probauerint, potestate
Nobis à Patre THYRSO GONZALEZ
Præposito Generali, ad id tradita,
facultatem concedimus, vt Typis man-
detur, si ita ijs ad quos pertinet, vide-
bitur. Cuius rei gratia, has litteras ma-
nu nostra subscriptas, Sigilloque nostro
munitas dedimus. Romæ die 28. Apri-
lis Anno 1696.

Locus ꝛ Sigilli

IOAN-

-Ioannes Vincentius Imperialis.

EX *insu Illustriss. & Reuerendiss. Dñi VINCENTII* è Comitibus de *Aptis, Utriusque* Signatura *SS. D. P. P. A. E.* Referendarij, Episc. *Orbis veteris, eiusque Diœcesis Inquisitoris Generalis,* perlegi Sanctę *ROSAE Uiterbiensis Uirginis* Vitę Historiam à *P. Antonio Gæorgio Giannello* Societatis *IESU* conscriptam, In eaque nihil reperi contra *Fidem Catholicam, bonosque mores, imò* omnia animaduerti, quę potius ad Sanctę *Uirginis* obsequium, & legentium *utilitatem* excitare maxime possunt &c. In quorum fidem &c. manu propria scripsi, & subscripsi *Dat. ex nostro Collegio Urbevetano Soc. IESU* pridie Idus Septembris, 1696

Ioseph de Albertis Firmanus Soc. IESU, Lib. Cens.

Attenta prædicta attestations licentiam facimus, vt prælaudata *Historia* in hac nostra Ciuitate per *Typographum* Nostrum Episc. imprimatur. In quorū &c. *D. it. ex Nostro Palatio Episc. Urbis veteris* hac die *vigesima secunda Septembris 1696.*

VINCENTIUS Episc. U. U.

Imprimatur.

F. Ioseph. Maria Bettini Uic. R. P. M. S. P. A.
Ordinis Prædicatorum. Ad

Ad UITERBIUM, Uetuloniam, olim dictam, superioris HETRURIÆ Metropolitani Prouinciæ Patrimonij S. P. Caput, vetusta inque Romanorum Pontificum Sedem ob suam admirabilem Uirginem Sanctam ROSAM.

EPIGRAMMA.

(scæ

AMplius haud vita herbarū, diceris Hetru-
Rōani Urbs Sedes, dosq. vetusta Patris.

Nomen erit potius Tibi vita, hortusq. Rosarū,
Dum tam præclaras concipis ipsa ROSAS.

Ut rosa Campestris florum Regina vocatur,
Sic Tu Urbes inter cingere sertæ meres.

Flaccida quā modicū terrarū olet illa viretis,
Astra sed ista diū complet odore ROSA.

I. F. S. T. Acad. Solitarius

Ad Pa-

14
Ad Patrem Giannellum S. I. Auctorem
Historiæ Vitæ

S. ROSÆ

UIRGINIS UITERBIENSIS.

EPIGRAMMA.

*S*ortiribaud aliū poterat Uetulonica Virgo
Qui tentam hōc melius scriberet Historiā,

*Quā puro Giannelle Rosæ calāo exprimis acta
Et nuceos Mores Moribus ipse Tuis.*

*Sudaſti, & benè; Pro tanto qua ferta labore ē
Nō, roſca æthero reddet in Axe ROSA,*

A. T. I. Acad. Tacit.

Illustris.

S. ROSÆ

Uiterbiensis Uirginis Vitæ.

LIBER PRIMUS.

*ius vitæ mores, & excedentia huma-
num fastigium gesta complectens.*

CAPUT I.

Sanctæ ROSÆ ortus, educatio, infantia.

Viterbij in Urbe Hetrurię
perillustri (Prouincię e-
nim, quod Patrimoniu
appellant, caput est)
Pontificiæ dititionis ad
Cimini montis radices
Faliscos inter, & Romam, ab eis milia
passum circiter octo distat, ab istâ qua-
draginta, anno post Uirginis partum,
millesimo ducentesimo quadragesimo,
GREGORIO Nono Pontifice Maximo,
imperante Friderico Secundo Schisma

B 2

nico,

tico, qui Viterbientes in seruitutem fraudibus asseruerat, ROSA verno tempore sed incerto mense, ac die ex Ioanne, & Catharina Viterbientibus (quo cognomine, ignotum) pijs, tamen non copio-

Coret. c. 11. Vitae genitoribus; Patrimonio Patre, etiam claro genere nato, ortum duxit: reuera ROSA, quae inter filuicentis tunc ab Hetericorum, & Schismaticorum flagitiosa consuetudine Ciuitatis vepres effloruit in Parecia Sanctae MARIAE, quam dicunt *in podio*, a cliuo, vbi Templum Parecie situm est. Simul atq. in lucem est,

Coret. c. 16 l. 3. Vita edita, sacro Fonte fuit expiata, indito illi nomine ROSAE, vel a rosis, quae tum floruisse inuenta sunt; vel a Sanctae Mariae rosarum Monasterio, cui parentes ROSAE famulabantur; & cui eorum domus erat conuinis. Diu sterilitate laborauerat Catharina, sed tanto cum Diuina voluntate consensu, ut esset fecundissima: foetu tamen Coeli manere concepto, cum a spe foetus; quam longissime aberat, prolis vnice amplitudine numerosa sobole felicissimis antecelluit. Qualis futura esset reliquo tempore ROSA, suboluit a cunis: nunquam vagire audita;

ta; semper taciturna, & ad modestiam composita, vifa Matri nullo tempore laetis auditate grauis fuit, illud fugere arbitrato eius contenta: ocellos attollebat ad Coelum: voces, quas primas nouit proferre; Sanctissima fuere nomina IESVS, & MARIA: pediculos in gressus, Beatę Virginis, & Christi Domini, ac Diui Iohnis Baptiste paternę domus patroni effigies versus primum explicuit: ante quas effigies genibus humi positus incumbere ad preces. In obtemperando solers quam maximę fuit: preces balbę lingua dicere; Sacras exornate, & colere icunculas eius erant pueriles ludi. Dei cultu eam in primis erudiebant parentes, quę illa, cum de rebus Coelestibus loquerentur, libentissimas prebebat aures. Sępę ad sacras conciones eam Mater educebat, quibus ROSA tam studiosę intererat, ut reuerfa domum audita ijsdem verbis omnia redderet, Concionatorum exprimere, tum gestus, tum pronunciandi modum enitens; at lepore suo, atque oris gratia in admirationem audientes conuertens, ampliozem ab ipsis, quam argumentationi-

*S. prima
verba.
pręgres
sus.*

*Integras
recitat
cõciones
auditas.*

tionibus concionantes, fructum referebat, ad quem referendum spectabat vnicè actio hæc ROSAE, vt eam meritò *Sacra Rituum Congregatio* in eius Festi officio commendet his verbis; *Facta Perfectionis Magistra, cum vix loqui didicisset.* Et quamuis ROSAE laus ita auditas orationes sacras ad verbum repetendi cum alijs Sanctitate conspicuis possit esse communis; præcipua tamen, & singularis ipsius fuit vehemens adeò audiendi diuini verbi desiderium, quo flagrabat, vt, nisi ad illius Præcones eam genitrix adduxisset, quiescere non posset. Unde eam ad concionandi munus, quod admirabili modo in adolescentiâ obiit, proludere in infantiâ diuinares. Eius animi candor eximius pulchritudinem quamdam spectabilem transmittēbat ad corpus: in vultus grauitate, placidâ cordis moderatio; in oculorum verecundiâ, & verborum castimonia Mentis integritas eleuabat: quanto autem cum aliorum vsu, eiusdē

Off. lect. *Sacra Rituum Congregationis hæc verba declarant, Ad virginitatem, quam perpetuocoluit, inuētium animos excitabat.*

Fami-

Familiaritas denique auium, quæ semel *Aues*, ipsius in sinum deuolantes, panis, quem *Colūb*, vix bima comedebat, micæ in eiusdem *eius in* volâ in conspectu adstantium desûpsere. *simulæ* & sæpè alias, quod præsertim Columbe *volant*, facitabant, eas illâ blandè excipientes, ac manu mulcente, innocentie ROSAE non vulgari, & cogitationum celsitudinî supra eratem, supra consuetudinem, supra Hominis conditionem fidem, facere visa est.

Materterram à mortuis trima excitat. Quæ erecti fuerint hoc miraculo Diterbienses.

ROSAE in pueritiâ virtutes egregie

Ebri vehementissima breui confecta, & interierat eius Matris Soror, quam aliqui Annunculam non latina voce appellabant, diemque integrum custodierant, cadauer domesticum, nec sine doloris etiâ familiarium externorum sensu, maxime cum ad sepulturam consueta pararetur, miserata lachrymas ROSA tum trima præfens, ad extinctam, prius quam e-

B 4

feretur,

ostendit feretur, accedit; imponit feretro *manū;*
ad vitā illam voce magnā compellat, quę statim
remocat. ingenti cum omnium, vel stupore, vel
 gaudio oculos recludens, omninō in-
 columis exurrexit, eque admirans, &
 gaudens; ac vitam postea, quam accep-
viterbi. tam ad neptem reulit, annos ad plures
motus. produxit. Uiterbij, tanti Miraculi ru-
 more vulgato, Populus Friderici Secun-
 di ministrorum pressus tyrannide, non
 ampliū veritus est subditus, coniu-
 ctusq. Sanctę Ecclesię permanere, diuini
 patrocinij fiduciam Miraculi perspi-
 cuitate concipiens, contra nequidam,
 Simone Cęsareo Uiterbij Pręfide preci-
 bus obnitens: cognito enim, in Sede
 Petri Innocentium Quartum recens col-
 locatum fuisse, eius tutelam, opemque
 per Legatos Ciuitas postulauit: nec re-
 cufauit ille: nam Sutrium Rainerium,
 Cardinalem Capoccium Uiterbiensem
 cum mandatis misit, vt illinc de suo in
 eorum auxilium aduentu certiores Ci-
 ues suos faceret. Accepto hoc Nuncio
 Uiterbienses, Pontificę Partis expli-
 cuere Uexillum; correptisq. armis in
 Pręfidem irruentes, eum in arcem (ubi

Epi-

Episcopi Cathedrā preęcellens Basilica,
 nunc est, Diuo Laurentio Martyri di-
 cata) effugere cum suis cęgerunt, eiusq.
 depopulati sunt edes. Hoc audito Fri-
 dericus iter cum exercitu vniuerso Vi-
 terbium versus arripuit; & Castra pro-
 pę posuit: restitere Uiterbienses, pra-
 tanto exercitu exigui numero, sed viui-
 dā ad bellandum virtute: quia Sanctę *Uiterbi.*
 Ciuis meritis freta, non exiguis, quibus *victoria.*
 subsidiarijs fractus Cęsar ad eas angu-
 strias est redactus, vt & Simon Comes,
 & Cęsariani reliqui obsidione in arce ci-
 citi, propositis conditionibus fuerint ex-
 poscendi. Quam ob rem pudibundus,
 & copijs immittentis, exultantibus Ec-
 clesię asseclis, abijt Imperator, tyran-
 nide, quam vltra biennium pertulerat,
 Uiterbium soluens; tamen Cęsarei de-
 inde illud anno post natum Christum,
 millesimo ducentesimo quadragesimo
 septimo hominibus, & annonā (fame,
 bello, pestilentia) exinanitum iterum,
 sub iugum misere. Sed ad nostram re-
 deamus Virginalam: Ecclesiasticas
 exercitationes omnes adibat libenter, *Quāmas*
 ad Templum presertim Diui Francisci *perē se*
 pro-

ipsa exci propendens sui contemptus cupiditate,
pit. abiectissima, hispidaque veste nudos
 artus conexit; nec unquam, quod vixit,
 vestem exuit: pedibus incedebat nudis,
 capite detecto, crinibus passis, hyeme,
 atque estate iuxta: corpus assiduus af-
 flictabat leuinis; eiusque erant precatio-
 nes, rerumque. Coelestium iugis contem-
 platio epulæ iucundissima, Sacra de ea
Off. lect. Rituum Congregatione asserentes: *Diui-*
 4. *ni* contemplationi iugiter vacabat.

CAPUT III.

Sanctitatem ROSÆ in pueritia magnam
miraculis Deus ostendit.

Miracula inter, quibus ROSÆ
 sanctimoniam adhuc in annis
 puerilibus virescentis ingentem com-
 probauit Deus, principem obtinuit locum
 illud, quod ad coronam Virtutum
 Regine Charitatis enituit. Prosequeba-
 tur Pauperes amore singulari, quibus,
 quidquid habere posset, etiam Vitæ pro-
 prie necessaria sibi subtracta tribuebat:
 eam ob rem pater, qui etiam haud multo

to min-

to minore vexabatur inopiâ, suspicans
 filiam rem familiarem effundere, ei ele-
 mosinam interdixit: paruit mirum in
 modum illa: verum in expiscandis ratio-
 nibus, quibus charitati satisfacere, qui
 parendi studio aduersaretur, argutissima,
 panem sibi ad nutrimentum attributum
 egentibus medium dispertiebat, & ne
 inuito parenti esset molestie, ijs illum
 porrigebat occultè: aliquando autem
 accidit, vt, dum feruidis mediâ brumâ
 cum Deo perfrueretur colloquijs, ino-
 pes quosdam querentes audiens, & mi-
 serans, gremio tecta panis frustra illis
 deferret: cum ecce tibi casu obuiam fit
 illi pater: iubet eam, quod gestaret in
 gremio, detegere: statim vt illa detexit, *Panis*
 apparere versicolores rosæ recentes *frusta in*
 pulcherrime odorateque: hoc prodigio *rosas mu-*
 permotus Pater elemosinas deinceps *tata*
 nate permisit. Quod consequitur etiam
 prophetica prenotione ROSAM tunc
 temporis claruisse testatur. Adibat fre-
 quenter eius domum femina Catharinę
 commater, vt vocant, que gallinam
 strumis concolorem, præ quâ pretiosis-
 sima queque videbatur pro nihilo habe-

re

CAPUT IV.

Recipi in Sanctæ MARIE rosarum Monasterium effugit, reiecta in sua domus cellam fecit.

SANCTÆ MARIE rosarum Monasterium sub instituto Sancti Damiani ex ordine Sancti Benedicti eximia virtutum exempla prodebat Uiterbij: in hoc admitti per parentes ROSA postulavit, ut vitiorum euitaret contagia, quibus mortalem vitam extra Cœnobij septa esse obnoxiam ex galline surtepte, fœtilisq. vasis fracti occasione comperebat: verum exclusa est duabus ex causis, pusilla etate, ac tenui re. A Equo, libentique animo ferens repulsam Asceterio non concessio sue domus cubiculum mutavit, adeo arctum, ut vix ipsam cum paupere cubili, & paruulo altari caperet, cum ipsa etiam domus esset valde angusta (constabat enim duabus habitationibus tantum, ampliore altera, quã aulam denominant; altera arctiore, supra quas erat horreum): arctiori con-

clavi

clavi contigua fuit cella quam sibi ROSA *Qualis*
SA vindicauerat vice carceris (ut acibar) *Rosa*
cauata intra crassum arcis murum (cu- *cella*
ius muri adhuc cernuntur indicia) lon-
ga palmos circiter decem, circiter qua-
tuor & dimidium lata, aliquantulum
lucis à fenestella palmari excipiēs. Hoc
habitu vsque ad decimum nouum calen-
das Maias millesimi sexcentissimi sex-
agesimi primi, quo eius possessionem in-
cere Ascetrig, Sanctæ ROSÆ est seruata
domus: ac semper ei ab incolis venera-
tio est habita, nec exiguo equidem cum
fructu; Laura enim Biellia, cuius pro-
pria domus illa erat, queq. illa utebatur,
liberos tollere cum minimè posset: eo
quod statim, ut partum ediderat, illum
infestarent veneficę, damnum deplora-
uit apud suarum confessionum Audito-
res, qui hortati eam sunt, ut, cum pri-
mum se yterum gerere animaduerteret,
in Sanctæ ROSÆ domicilia concederet; *Saga* *no*
vbi pareret; susceptamq. prolem ibidem *sere* *in*
aliquandiu detineret. Consilio vsa est, *Sanctę*
cum opertuit, Laura: & ecce tibi anno *Rosa* *do*
millesimo sexcentesimo trigésimo secun- *monoqui*
do, continuo à partu, quo enixa *nere*.

est

est noctu feminam, & parere in posteri
desiſſe, strepitus excitatus est ingens:
aperuitq; se ipsa domus ianua, quamquã
ſiſſis repagulis benè occluſa, quin tamen
ſe ad ſtantium oculis quidquam obje-
ret. Puella verò nata, Catharinę nomi-
ne in luſtrali fonte accepto, vitam diu
duxit incolumis. Quo autem modo ſe
id temporis habebat Sanctę domus, al-
terius eſt loci edocere Lectorem. Ad
Sanctam Virginem reuertendum nunc
eſt. Intra eam cellam piorum in operũ
exercitationibus tota erat: nec inde,
niſi ad Parecię Templũ, cuius vnicam
hand ignorabat viam, exhibat ſumo ma-
ne, vt ſacroſancto Altaris Holocauſto
intereſſet. Et, vt de inſtitutã inibi ab eã
aſperitã vitã aliquid proferamus: dic,

Oratio. ac nocte immorabatur in precibus; ſo-
Vitari num ſuper aſſeres nudos capiebat breuiſ-
gor. ſimum; hebdomadas ipſas cibo abſti-
Ieiunia. nebat, flagellis in ſe tam crebrò, tamq-
Urrhera inmaniter ſeuieus, vt poſt verberatio-
tionis. nes non rarò in humum concideret, ac
penè animo linqueretur: pro Sanctã Ec-
cleſiã, eiufq; ſupremo Paſtore, qui Fri-
derici Secundi vrgente tyrannide Lug-
dunum

dunum confugerat, preces, lachrymaſq;
fundebat aſſiduas, & pro ſua potiſſimũ
patriã, vt Numen diuinum ab hereſi
eam, atq; à vitijs eximeret, quę Schiſ-
matici Friderico additi inportauerãt.
Auocare natam ab domesticã eremo,
atq; à rigidiorẽ vitã ſtuduere genitores;
attamen fruſtra: namq; ipſa cruciatus,
quibus torquere corpusculum ceperat,
potiùs geminauerit.

CAPUT V.

*Gravis, & prolixus ROSAE morbus; eius
animi è corpore ſeſſus, ac mirabiles
in morbo.*

A Tenuauerant adeò inedię, aſperri-
miq; ROSAM verberatus, vt ſceleti
ſpeciem ambulantis referret: eamq; ob-
rem in vehementiſſimam incidit febrẽ.
quã, vt vires deficiebant, inualeſcente,
nè ipſã orbarentur; parentes non ſine
ingēti merore timuerunt: at illa pacien-
tię ſeruantiſſima valetudinis moleſtias
voluntatis ſuę cum Diuinã conſenſione,
anſãq; tolerationis præbitã ſolabatur.

Bertinax autem morbus eam anno diutius tenuit, donec nonum ætatis inchoaret annum, quo tempore sine vilo vite indice motu reliquit per triduum, ita ut

Tridui e- ad sponsi Cælestis thalamum excessisse *in* animi crederetur: non tamen excessus fuit illi *à* corpore le ad perpetuos sponsi amplexus, verum *excessus.* a sensibus alienatio, quæ corpus repetiturus animus ad supremi Regis Palatium, ac deinde ad infernum damnatorum ergastulum penetrauit. Sensibus, elapso triduo, restituta, ad eorum, qui circa erant, vtilitatem conspecta minime

Quid in- occultant: nempe visos a se non paucos, *terim vi-* qui plus quam viginti annis ante, quam *derit.* ipsa veniret in vitam, e vita exierant: ac nominatim eos, qui beatissimo Dei aspectu perfruebantur in Cælo; eosque, quos sempiternus ignis apud Inferos, adurebat, lineæntis descripsit, ad eò proprijs, atque præcipuis, ut si de facie illos ante nouisset. Narrationi hortationem addidit feruidam, ut adstantes ad vitiõrum correctionem, ac diuinorum Preceptorum custodiam permoueret. Domesticijs, & quotquot eã inuisendi causã adirent, ponebat ob oculos mentis dãn-

um

um maximum, quod bona terrestria sibi adherentibus nimium afferebant: & contra, quàm multi esset fructus, & lucri Seruatoris Christi vestigijs ingredi. Iacebat in lectulo gratias Deo agens, quod tanta sibi in diurnã egrotatione conferret officia, id tantum egrè ferens, quod secum humaniter nimis ageretur: cumque per se nequiret ipsa suam in corpus flagellis desequire, alijs ut ipsã cederent, supplicabat, ita sollicita de penis, ut de commodis alij egrotantes: cordis aures arrectas semper ad Cæli voccs habebat, quo & crebra emittebat suspiria. Quarta feria, qui fuit vndecimus calendas Iulias anni millesimi du-

Amoris diuini
*alienatur à se-
sibus.*

● 2

pera-

perante accedens, in lecto illam reposit; Quidter ac de gemituum, singultuumque causa renis de, interrogat: cui illa, Mater, inquit, poribus, ac, tiatur per me licet, cui arrident, huius Cœlestib., Terre voluptatibus, ac diuitijs; ipsa senserit. enim libentissimè nuncium his remittit Christia-; to; imò vel solius earum me nominis nam acie, fastidium capit: pulchriora nimio vi in syria, di ego, dulcioraq. sum experta. Ad no diuinitus num calendas Iulias, cum anxia mirum videt. in modum esset, ac tristis, eo animi deliquio laborauit, vt in Uite Mortisque confinio putaretur; certè vultu extremis torqueri se denunciabat: mox paulatim exhilarate frontem, & subridens conspecta est, ac si extremis illis elapsa est angustijs: tunc enim animo à sensibus auocato in Syriam fuerat; narrauitq. presentibus, aspectam à se in proximo discrimine Sancti Galli Regis Ludouici Noni aciem in obsidione Pelusiaca; supplicem se obsecrasse Deum, vt Christi cultoribus opportuam opem sufficeret; nec præuaci reiectas ab eo preces: futurum enim esse at victo diuinitus cognouerat, vt post paulò veniam. niret in Regis potestatem Pelusium; & quidem cum sanguine Christianorum.

minimo

minimo: eos, qui aderant, hortata est, vt exorarent ipsi quoque pro Sancti Regis victoriâ Cœli Regem. Quod prædictum à ROSA fuerat, profecti illinc post mensem confirmarunt nuncij, qui significabant, animum despondentes Fidei hostes terga fedè vertisse, vacuam oppugnataam Urbem relinquentes propugnatoribus Fidei, effusa Christiani sanguinis ne guttâ quidem. Ita beneficio præstando pollicitationes amplius suas DEUS:

CAPUT VI.

Eam Dei para Virgo Sanitati restituit; que illi præceperit, prius quam ab ipsâ decederet.

IN aduersâ valetudine Seruatorem, cuius nil aliud Vita, nisi crux, & martyrium extitit, imitari gaudenti ROSAE vix iam sufficebant, ad eius diuturnitati oblectandum, vires: quam ob rem quintæ feriæ, que in decimum calendas iulias incidit, nocte, sub initium feriæ sextæ ieiunio, quod in Diui

Ioannis Baptiste tutelaris sui peruigilio seruauerat, enervata, virginibus, alijsq. pijs feminis familiaribus ei pluribus inspectantibus, deficere sensim cepit, atq. ad extremum, vite, mortiq. interiecta languescere: verum, ne morte restingeretur, Virginum Regine presentia uenit, quam ut fulgore celesti radiantem, tanquam sole conuellitam, summiq. pretij diademate, ceu sideribus, vertice cuius & aspexit accedentem ad se ROSA formosissimarum caterua Virginum comitatam, e rexit se quam citissimè sessum in strato; inq. eius ore splendidissimo, quod etiam aliàs ei affulserat, intusendo, immobilibus oculis, ac tacite immorata est diu: exinde ad circumstantes: Ecce Dei mater, inquit, que ancillam ad suam uenit: obuiam ei procedite; ac demississimo obsequio nos quoq. Cœli Imperatricem ueniamur. Nec plura, & ex inopinato delapsa in humum est; procumbensq. maximè eam cum animi submissione, modestiq. excepit; ROSAE officio pari comitate respondit sanctissima Virginum: namq. ipsam amplexa est, ad profectum

*Inuisitur à
Deipara.*

*Eius ad
Rosam
uerba.*

festum in Virtutibus, & Perfectione exhortans: de in inuifere postridie Diui Ioannis Baptiste, Diuiq. Francisci delubra iussit, ac tertij Ordinis Diui Francisci tunicà in Diuè Mariè in podio, ut uocant, a quadam pià matronà Sita nomine in aui: preterea in uicia, quorum involutabro ciues demersi iacebant sui, quin personas respiceret, inuehi acerrimè; Religionis, Fideiq. causas tueri intrepidè; infensorum Euangelio subire insectationes, minimè reformidare, cū ipsam ei non defuturam; tum ipsius Natum haud impar labori suscepto pretium soluturum. His enunciatis a conspectu abiit ROSAE, que contra omnium opinionem confestim ita sospes, & uergeta apparuit, ac si nunquam egrotasset. *sanitati.*

CAPUT VII.

Sacram Tertiarię Diui Francisci vestem induit.

CURà opprimebatur sancta, nisi magne Uirginis iussa quam primùm faceret: quare cū circumstantibus dimissis, noctem totam precationi impendit; &

Catharinam parentem ante lucem exortavit à somno, ei significans opus esse sibi eum supra memoratà Sità verba habere; rogans insuper, vt quotquot mulieres, puellasq. in vicinio liceret, inuenire, domum suam cogeret, quod rem haberet non parui momenti, quam cum ipsis conferret: mater, quamuis ei videretur importunum tempus, filię tamen morem gessit: illę verò omnes, ob singularem erga ROSAM beneuolentiam cōhibentissimè conuolarunt, queis illa, & Sitę in primis, oblatam sibi Beatissimę Virginis speciem, queq. tibi ea mandauerat, aperuit, pro qua re gratias eius benignitati egere vniuersę: orto deinde die Diuo Ioanni Baptistę sacro, vestitu pulcherrimo, ac gemmis pretiosissimis, quas apud se à primarijs Ciuitatis feminis commodatas habebat, exornauit sese, non luxus ostentandi ergo; sed vt ostenderet, illas postea exuens, quanti lacernam illam faceret, quam sibi indueret, speciosissimis eam, & que tanto in pretio habentur à Mortalibus, ornamentis anteferens. (eiuscemodi ornatum, & conitatum ei, cum se pridie spectandā

pre-

prebuit. Cœli Regina indixerat, Re-Habitus bus ita compositis; audiuit à matre, tertij Ordinis vestem deesse, vel quia temp-dinis minus, vel quia facultas eius comparandę nificè in- non fuerat: respondit ROSA ad lecti uenitur. puluinar querendam esse: ibi mater cinerei coloris tunicam reperit eius artubus penitus accommodatam, vt suppeditata ei supernis ab spiritibus fuisse sit credita, cum eam Deipara inuifit: verum, quia vbi tunica reperta est, cingulus ex tortacannabi minimè aderat. ROSA domestici Afelli funem, quo sese generosius abijceret, eius loco postulauit. Hac ratione inter genitricem, & Inceden- matronam Siram media egressa, domo tis ad sa est, multis & nuptis, & inuuptis profecrum Ha quentibus, nec non & frequentissimo bitum po populo, qui partim videndi cupiditate, mpa. partim ex pietatis sensu confluxerat, & si omnes, vt eam ad sacrum illud connubium, tanquam ad triumpham progredientem spectarent: at ROSA, quò concinnata venustius, eò incedebat modestius, animoq. submissiore, demissis oculis, gestu, habituq., qui terreno à saltu abhorreret. Precursoris Christi Domini

Ter-

Templum, Diuinq. Francisci religionis
causa ingressa est: inde se ad sancte Ma-
rie in podio deportauit, vbi cum sacro
interfuisset, quod ritu solemni fuit pe-
ractum, sitē se sistens, ab eā coram Sa-
cerdote, qui operatus ad aram fuerat,
omnibus expoliata ornaribus est; recisis
deinde eidem crinibus, tuniculā illā ci-
neracei coloris est induta. His exactis,
deuinxit se ROSA Cęlesti sponso perpe-
tue Virginitatis, paupertatis, & obedi-
entię Voto, Sanctę Clare constitutiones
amplectens, atq. instituto sese addicens.

Adrectē (Uotum verō ita integrum, & inuio-
uiuendū tum prestitit, vt Virginitatem perpetuō
horta- coluerit; in paupertate gloriata sit; ge-
tur. nitoribus, tanquā Presidibus, in omn-
ibus frictē paruerit). Tum Christi Do-
mini ē Cruce pendentis arreptā effigie,
eos, qui se comitabantur ad certandum
strenuē cum triplici nostri Generis ho-
ste, Dracone tartareo, Mundo, atq.
Illecebris carnis eo est hortata seruore,
vt ad fluxas res contemnendas, peniten-
tiamq. expetendam incitatus vnusquisq.
fuerit, Heru abominati criminis teste
madentibus oculis. At sancta, cum gra-
tias,

tias, quo maiore studio, magisq. ex ani-
mo potuit, seruatori suo, atq. ipsius Ge-
nitrici egisset, ad paruum suę domus re-
cessum eodem, quo exierat, comitatu est
reuerfa: neq. illinc prodibat, nisi factā
prius à parentibus facultate: ibi decem
tantummodò annos nata somno super
asserem durum nude humo impositum
perpaucissimo, reficeret se, an magis
affligeret, ambiguum est: solo esuriem
pane, & aquā sitim sedabat, & summā
cum parsimonia; ab innocentiſſimo cor-
pore asperrimis verberatibus penas no-
debitas quā sepiſſimē expetebat: mei-
tem tamen supernarum rerum confide-
ratione assiduē pascens Beatitatis eterne
delicias vbertim prelibabat, nihil ex i-
psis conuenientiam se multitudine, quā
eius quotidie fluctuabat domus, ei de-
corpente.

CAPUT VIII.

*Ingens ad eam inuisendam populi conuentus;
Oppositiones patris superate.*

Fama, quę percubuerat, prodigio-
rum, quibus iam à trium annorum
etate, erat ROSA admirabilis, viros, ac
mulie-

mulieres ad eam uideude conuocabat; illa merentibus leuationi esse, egentibus praesidio; dirigere à recto tramite aberrantes; erudire spectantium ad eternam salutem rerum ignaros; angusti pectoris mortalibus animos addere; repentes in studio pietatis feruorem in pristinum reuocare. Omnino omnibus peruia ROSAE cella erat: nec exibat ex ea uillus, quin redite percuperet, ut consolationem referret. Attamen magis ipsi cure

Schisma erat, schismate nondum uictatos in *Firicos* ma- de catholica confirmare; eosq; qui sese *xime* con-Sanctę Romanę Ecclesię, eiusq; supremi *siliare* Eccl. Paltonis obtemperacioni subtraxerant; *desis* ni-atq; Hereticis adhibebant, ad eandem *titur*. reducere. Inter hæc Inferorum Tyrannus, cuius Regno tantum à ROSA damni inferebatur, eius persuasit patri, ut sibi, & parue rei Imperatoris perleuacionem ab eo permittendo timeret, quod ad mores in priorem formam reuocandos, & schisma regnans excidendum pertinebat: quã de causã indignatione exardescens Filię imperauit, ne tam multos omnis conditionis, & sexus in posteram ad colloquium admitteret; nisi pare-

pareret, paucos capillos, qui reliqui ei fuerant, se euulsurum; ad hæc, nisi cito citius id fieret, colligatam uerberaturum se extra modum esse. Respondit *Uirgula*, id à Deo sibi, ac Deiparã *Uirgine* fuisse mandatum; in alijs rebus quãmaximè alacriter se audientem dicto eius futuram. Id uerò tantã cum modestiã, *Patrem* submissione, ac uelocuta est ROSA, ut *ira* suadelinito parentis corde, eum indignatione *consum* nis nimie penituerit; atque adstantibus *placat*. Petro Capitoſto Sanctę Marię in podio Curione, qui ROSAE, à confessionibus erat; quoq; ipsa diuinę voluntatis utebatur interprete, alijsque quã plurimis, dicta retractarit. Genua tunc statim ROSA submisit; & Christi Crucifixi manu signum preferens circumstantes rogauit, ut sublata dextera bene sibi precati se ponere sequerentur: hinc simul cum illis, alijsque, qui obuij sese comites addebant, sacras *Aedes* inuisum perirexit, easq; precipue, ad quas erat propensior. Inter eundem ad periturarum rerum fastidium, atq; ad iniurias Deo criminiibus factas lachrymis delendas, hortationibus inflammabat: in templis autem

Quanto tem preces pro Ecclesie temporibus ca- cum ser- lamitosis tanto cum ardore, conatuque more ora- fudit, vt animo defici videretur, thora- cet. cem sibi continenter cedens, & patibu- lati Dei effigiem sinu constringens. Ut idem agerent ab se prosequentibus peti- jt; ijsq. suafit, vt alijs etiam pietatis o- peribus pro eadem re Deo oblati pre- ces roborarent.

CAPUT IX.

Conspiciendum se ROSAE Christus Domi- nus exhibet sub specie Crucifixi, atque iterum postea gloriosi.

RE alia de nullà magis gloriabatur sancta, quam de Christi Cruce; susceptoq. ab ipso Hominum causa cru- ciatus maximos, die, ac nocte amaras effundens lachrymas mente reuoluebat.

Christus Quibus in exercitationibus dum detine- Donusei retur quodam die, in conspectum se ei- subeffigies dedit mundi seruator toto corpore Crucifixilancinatus, recenti sanguine vulneri- bus diffluentibus, eodem ferme, quo in Cruce mortem oppetiit, modo: quo ex- aspectu

aspectu tanto dolore affecta est, vt Ab Animo Maria; inclamans defectum animi pas- sa sit; & in humum deciderit: exiguo post spiritu resumpto, capillos vellere sibi cepit, ac saxo pectus percutere: Ec- quiste (clamans) Deus mi, tot angorum scopum, tot penarum propoluit? Amor, ipse respondit, & paterne Glorie, salu- itisq. Humane studium. Rursus ROSA: Quis te adeo cruciatibus attriuit, vt merito tibi nomen debeat Viri dolo- rum? & ipse, Crimina (subiecit) Ho- minuq. immanitas. Tanto plus ROSAE meror, ac dolor incrementi cepit; & rberiores lachryne ex oculis manauere, quanto magis ad flagitia, & scelera in- sanda, que illa tempestate admitteban- ur, animo se, & cogitatione conuer- tebat. Quam ob rem tota celesti amore inflammata, quo flagella mortalibus pa- tata suspenderentur, genas vnguibus di- riperere sibi, & corporis membra dilace- rare sic est aggressa, vt vi tormenti ani- mi deliquo iterum laborauerit: postea, deficiat reuocato animo, inuentoq. quod suus animo. Amor Cruci affixus iam discesserat, sibi- penitus crines auellit; seseq. ictibus ad- ed con-

deo contudit, vt pedibus inisteret amplius non posset: Dei autem erecta subsidio; & Hominum à sceleribus ad eius gratiam perducendorum ardens cupiditate incredibili, Christi in Cruce suspensi desuper sit effigiem; ac per vias Ciuitatis exuerit, vt ad penitentiam exciret vniuersos: cumq. ad Sanctę Marię in podio peruenisset, ante aram, in qua Sacramentum augustissimum seruabatur,

Tertio in genua prostratus, oculos in lachrymarum festu liquans, silice pulsans vehementer pennis laboribus, tertio relicta est animo. Intererat.

Per studuit: illa verò subito feruore correuitatem pra per frequentissimas Ciuitatis vias omnes adgressa est elamitans, vt scelesti abolerentur flagitia, quorum acerbitas diuinam perciet. Iustitiam ad vltiorem prouocaret, & signum corrigendarum culparum desiderij aliquod ederent. Quod quidem prestitit populus veniam cum lachrymis flagitans, ac diuinorum pollicens perpetuam deinceps Mandatorum custodiam. Ex hac pia populi commotione

Here-

Hereticorum odium redundauit in RO. Hereticorum implacabile: quorum furorẽ incorum in celle se angustias recipiens euicauit: ibi Rosam verberatione se cruentauit asperrima, inuidia totum, si licuisset, cruorem effundere cupiens Sponsi sui causã, cuius deinde tormenta ratione, animoq. lustrans tri Dies tres duum ipsum ieiuna omnino fuit, ne amaret se quã quidem gustatã, flagellis preterea in inna nocentes artus non raro infectans. Uerum merori, quem ex Christi dolorum contemplatione percipiebat solatium alatum est aliã eiusdem Christi Domini Radians specie ei oblata: nam e Cœlo delapsus Christus illi adstitit admirabili formã conspicuus, radijsq. circumdatus, tam officiosus, & comis, vt difficile dictu sit, quantã eius animum lætitiã cumularit, illi significans, eam a se acceptam in sponsam ab eo die, quo pauperis Diui Francisci induerat habitum: illa contra ab ipso postulauit, vt pectus consecraret, in vna cum suauolentis mentẽ fasciculo, quem a matre e domestico vase compactum afferendum curauerat, atq. inibi collocaret; utq. arcum conclaue su-

D

illum

Singulo illum cum Sante Marię rosarum cenocelle suo bio, cui erat conterminus (quod cenoproximo, bium, suum, vocauit, cum rem matri de suam retulit) in vnitatem coiturum, sueq. Reliquiamortalitatis exuuias in eodem cenobio cum culseruatum, atq. obseruatum iri prophetu. & astico more presentiens: moigerus ei fugerit. it Sponsus amantiſſimus; & sublata dextera salutem, ac felicitatem impertiens eius sese oculis abstulit, eiusdem tamen, ex visi memoria, relictam mente lartissima. Memoratum fasciculum matri dono dedit, vt maximam cum cura seruaret: postea immenſe iucunditati intus

Dei lau- cohibende impar, per Ciuitatis plateas, *des vulg-* odvicosq. die, ac nocte discurrebat pios die, ac hymnos, & sacra canens carmina voce nocte de Beatum Caeli Alitem sonante; qua perantat. cite ROSAM multe matres, ac virgines ad concinendum sequebantur, itavt suauiffimus inde concentus celesti harmonie tanquam imago resonare videretur.

Phellas erudiendas suscipit; concionatur palam: Quid illi cum Hretico inter concionandum acciderit.

VT Bonum late diffundi expetit; *Scholam* ROSA, que Bona maxima e Cœpuellarum lo possidebat, cupiens in alios transfundere ludu aperuit ad puellas aliquot Uiterbientes suis moribus imbuendas. Quam ob rem illas monebat assidue, vt rerum que decaducarum luxui vale dicerent, atq. vnum induerent Christum Iesum: & vt erat ipsa pudicitia, demissione animi, modestia, obtemperacione, paupertatis Euangelice amore, asperitate vite, patientia, ceterisq. virtutibus optime instructa, eximiaq. in Deum charitate incensa; ita iisdem eas virtutibus exoptabat penitus informare hortans, vt seruatoris cruciasus extremos in animo frequentarent quotidie. Ille ROSAM mirifice diligere, obseruare, ciq. obtemperare: cum illis ipsa singulis diebus ad concionandum exhibat Crucifixi imagi-concionam manu gerens; & Ciuitatem peragrans catholicam edocebat, confirmabatq.

batq; Fidem; schismaticorum errores, ac prauam doctrinam refellebat: Crimini turpitudine, eiusq; damnâ, ipsâ edifferente, extabant; ab ipsâ apostolice Fidei cultoribus ad emendationem morum; schismaticis ad eius amplectendam veritatem adijciebantur stimuli: voci pondus addebant lachrymę ex oculis fluentes, dum ex ore omnibus cum pietatis viribus verba prodirent esacris Pagine, sanctorumq; Patrũ allata voluminibus, cum litterarum studijs nunquam operam decesset ROSA. Hac de causa Hereticorum resipuerę multi; schismaticorum ad Romani Pontificis obsequelam multorum erat reuertus; scelestiq; plurimi e vitiorum emergentes ceno ad bonam se frugem recipiebant. Non erat ROSA decenni maior, dum hec ageret vnico sancti Spiritus afflari, obduratis Hereticis in prauitate Hereticis infremontibus, quorum nescio quis, dum ea in Verbi diuini predicationem in quadam Uiterbij platea incumberet coram frequentissimo populo, pari cum Religionis vere sectatorum, & schismaticorum inloquentem intentione, ac fructu, in multitu-

Modus concionandi.

Concionum fructus.

Hereticorum linor.

multitudinem sese mediam inferuit; & ipsam irridendo insequens, ipsiusq; sacra monita, in eam, perinde ac si non videret, irruens, magno cum impetu eius brachio se impegit: dolorem, ignominiaq; sancta pertulit equo animo; sed sibi aclequentium res, & honorem tuentis Dei vltionem propheticę denunciauit Heretico, ad eum vultu, ac sermone conuerso dicens: Intra triduum ea in Hereticis, te apparebit nota, vt hominum vniuersorum digito sis ostendendus. Quod prorsus euenit: intra dies enim tres crines cuncti cum superciliorum, ac barbepilis Heretico deciderunt, ita vt neq; se ipse in speculo posset sine rubore inspicere; neq; ab alijs aspici sine risu.

CAPUT. XI.

Ceco visum reddit; & dum concionatur elevatur in aerem.

Ingens populus ad eam audiendam, cum feruidas haberet conciones, vndique confluebat: cum vt salubria monita, tum vt consolationem, opemq;

perciperet. concionabatur autem semper suspenſi in Cruce, ſibi in corde impreſſi Chriſti Dominifimulacrum manu præferens, pro ſuggeſtis in ſacris Ædibus; in plateis, vbi denſiſſima multitudo; in vijs tritis, quem concionandi ardorem Deus interdum miraculis com-

Cæco viſum red- dit. mendauit. Quodam die, cum loqui ad populum deſiſſet, Uiterbienſis quidam Andreas nomine, ab annis non paucis cæcus, ei ſe ſiſtit optatiſſimam ab eâ lucem expoſcens: orauit ROSA parumper; mox eæcum interrogat, an alacri Fide Chriſti Ieſu omnipotentiam credat, quam cum, ſe credere, ille reſpondiſſet; ipſa ſignans eum cruce e cæcitate eripuit: quo effecit, vt Hereticorum plures obductos nequitie tenebris oculos vere Fidei lumini referarent. Aliâ vice prodigium poſt Hominum memoriâ inauditum concionum eius laboris, Deo maximoperè probati teſtimonium ipſi dedit, vſq. ad hoc tempus, vni. In

Saxum quadam Uiterbij plateâ verbi Dei pa-
bulum bulbum in numero populo ſuper æquati ſe-
nanti ſubli grauiſſimum lapidem diſpendens, au-
ſans in diri, videriq., quod ſtaturâ eſſet breui-

non

non poterat ab omnibus, quos videndi *ſublime*
 cupiditas incendebat, cum repente ſax-
 um, cui eius inſitebant plantę, eleua-
 ri in aerem (nouitari rei cunctis aditu-
 pentibus) viſum cum ipſa eſt, atq. ita
 manere, donec à prædicatione deſtite-
 rit; ac tunc in locum priſtinum, cum
 eadem deſcendere in prædicationis RO-
 SAE confirmationē clamans portento.

CAPUT. XII.

*Cum Hereticis diſſerit; eoſq. confundens in
 exilium pellitur.*

CUM Hereticis diſceptauit rationi-
 bus vtens robuſtiſſimis; Prophe-
 tarum, atq. Euangelij teſtimonijs eaz
 confirmans: & fanè tantâ cum pietate,
 ac feruore, vt ad anguſtias illos rede-
 gerit: quâ de cauſâ iracundiâ ringeban-
 tur, inanem ſentientes fraudum ſuarum
 tutelam: ſpectantes huiuſmodi concer-
 tationes vere Fidei conſectatores per-
 quàm ingenti cumulabantur gaudio Di-
 ue plaudentes: aduerſarij contra pertur-
 bati, & populi ROSAE fauentis tumultu-

D 4

um

um suspicantes, si in eam manus iniicerent; postquam ipsam amentem esse persuadere turbis frustra contenderant, de earum seditione apud Præsidentem accusare, ut pote que easdem ab ipsarum Principis Friderici secundi Imperatoris obsequio abduceret: putavit eam Præsides, nomine Maiestatis, capite plectendam: verum, tum quia ætas virginis immatura erat; tum quia seditionem pertimescebat, solum ut Uiterbij catholica de Fide verba ne faceret, interdixit animaduersurum se in eam grauissimè minitans, ni pareret. Non destitit illa tamen ab opere, quod Cælestis iussu sponso susceperat, vniuersos hortari pergens, ut Evangelicâ in lege permanerent, illam parati, si res posceret, profiteri etiam armatis dexteris aduersus eos, qui in impij Friderici, romanę Fidei inferna-

Ab He-si, potestate essent. Comprehendere hæreticis de causâ ROSAM Hæretici, ac verberapulat. uere seuisime: quam ipsa iniuriam equissimo tulit animo; nec tamen abstinere ab Apostolico munere potuit ab diuini Amatoris charitate nullâ vi separabilis. Quod, cum nimis graue Hæreticis

ticis esset, in eam, ut interficerent, irruerunt, sed inani conatu, interitum ab eâ diuinę Protectionis clypeo propellente: adeunt nihilominus Præsidentem, deq. ROSÆ contumaciâ monent: veritus ille, ne administrationem sibi abdicaret Cæsar, si verę Fidei Uiterbij progressus, & Schismatis, quod propugnabat ipse, detrimenti fama ad eum peruenisset, ROSAM, & parentem eius *Pellitur* vtrumq. accersit; edicitq., ut Uiterbio *in exilium* abeant exulatum intra illius præcisę diei spatium; aliter bonorum publicatione, & capitale supplicium comminatur. Quâ sententiâ pronuntiata, statim eius iussu apprehensa est ROSA; & extra Ciuitatem deducta, eam, interea dum iter, exhibitantibus, ac variè exagitantibus Hæreticis, omnia illa non inuictò modo, verum hilari etiam animo perfectente.

CAPUT XIII.

Sante ROSÆ in itinere ad exilium

ÆERMINA.

VT Uiterbij portis exiure, ROSAM cum parentibus montem versus iter

iter capere compulerunt initio Decembris anna partu Vitginis millesimiducētesii quinquagesimi, hyeme, quā non aliā experti frigidiorē fuerant, vt calamitatum multitudine pessimū irent (quā admodum significauerat Præses Ioanni, & Catharinę prorogationem discessionis, tempestatis incommodę, nateque constitutionis gracilis nomine flagitantibus). Itaq. ingressi iter sunt ignotos,

Itineris asperosq. per tramites: obrutus erat *labor*, & mons niuib. lapsis, labentibus etiam *Galatias*. eo tempore continenter: quare gelu gliscebatur acerbitas, & rigor borealis: viæ aut nullum apparebat vestigium; aut ab eâ per sepe aberrabant huc illuc palantes iugi cum discrimine vel ex rupe aliqua corruendi, vel reperiendi in illis niuium voraginibus tumuli concidendo: incedebat ROSA inoperto capite, ex calcæatis pedibus (qui etiam itineris processu duris offendiculis saucitati copioso fluebant cruore) cilicio incincta, vniustantam adnuditatem tegendam tunice indumento amicta: calamitates equo animo tolerabat omnes, genitores lapsos, merentesq. consolans, atq. ad con-

conciendam in Deo fiduciam excitans, qui sibi adherentes perdi non finit. Inrer. hæc eos in medijs illis inhospitis nemoribus sub dio moraturos occupauit nox, dum indefinenter mingeret. Aquilonari obrigētes frigore ROSAE parentes; & occurrentium sub illo noctis horrore Ferarum metu exarscētes supergelidas riuēs prælassitudine se proiecere, quā liceret ipsis eâ nocte ne modicā quidem quietem capeßere: prohibebantur enim vno in loco diu consistere, ne continue decidentibus niuib. eosq. aspergentibus opprimerentur: sollicitos habebant Ioannem, & Catharinam filię angustię magis; quā suę: ipsa contrariam vehementer illorum angebatur malis; vt, nisi ad Dei se arbitrium, ac nutum omninò accommodasset, fuisset dolore interitura: suadebat ipsis, vt omnia Christi causā superarent: nullos enim ab ipso huiusmodi causā passos absq. remuneratione dimitti: illa tamen cruciati-penarum bus proprijs non modò tangebatur *meditatio* nūs, quòd noctem illam totam in Christi *optabiles* tormentorum consideratione transigefacit *ma-*ret; verum etiam grauiora experiendi *iores* *pa-*studio inflammabatur, CAP. nas Rose.

CAPUT XIV.

Suriani populum auocat ab errore; & Friderici Secundi mortem prænunciat.

NOcti tam atre pulcher, sereniq. successit dies, qui iter illis ostendit: qua propter Surianum versus, quod est oppidulum in Cimino monte positum millia passuum octo Uiterbio afflans, perrexerunt. Quo, ubi tot post casus, ac tanta discrimina feminiui peruenerunt, cum egissent Deo liberatori suo gratias, uires more pauperum aliquantulum refecerunt. Continuo ROSÆ aduentum fama Suriano peruulgauit: & populus, qui antea miracula, virtutesq. eius perceperat auribus, ad ipsa oculis vsurpandam, atq. ut Beatam Cæli mentem in humum delapsam honore afficiendam aduolauit. Et verò celestis Cuius ROSA speciem præbebat ore incessu, itatu: nullus eius, nisi de Deo, ac Dei Fide sermo: cunctos hortabatur, ut Hæreticorum, qui Friderici Secundi sequebantur partes, erroribus renuncia-

rent:

rent: nec frustra diuini Verbi eiecit semina: siquidem & admirabilis exemplo vitæ, & miraculorum perspicuitate firmans verba perfecti, ut ingens cum læsitia populus ille ad Romani Pontificis obsequium reuerteretur, sanguine catholice Fidei paratas defendere. In hoc *Angelus* pago, noctu ipsi, cum orationi nauat *Ecclesiæ* operam, conspicendum se exhibens. *Apocryph.* les Diuinitatis Nuucius indicat, eius præ Pontifices cum Piorum precibus coniunctas *deus Romanæ* exauditas: Ecclesiam enim, quæ tan *am* recidui exagitata hæretica prauitate fuerat, pace potituram breni, Hæresi extirpata, veraq. Religione Italiã totã, ubi *mortem* sui cultus damnium fecerat exuscitata; *ei signi-* Sanctissimum Patrẽ Innocentium Quar *ficat,* tũ ad suam Romanam Sedem incredibili cum Fidei cultorum exultatione reuectũ iri ex Gallia; prætereã, ne defineret oues denias ad Uniuersalem Pastorem reducere, eam monuit; ac de futuro intra octo dierum interuallum Friderici secundi interitu fecit certiore. Gratias pro officio immense Dei bonitati egit sancta; ac die insequenti nonis Decembris millesimi ducentissimi quinquagesimi

quagesimi proximum & Innocentij Qu-
 arti ex Gallia reditum, & Friderici ma-
 xime obitum populo in concione prædi-
 xit in hæc verba: Heus Christo Iesu fide-
 ,,les, heus vos, qui spem in infinità ip-
 ,,sius & sapientià, & Potentià colloca-
 ,,tam habetis, aurem adhibere mihi om-
 ,,nes; mecumq. letaminor, nuncij vobis
 ,,optimi sum auctor, nuncij, qui sola-
 ,,tium afferet maximum, & quietem vni-
 ,,uersis, ac toti Christianæ Reipublicæ U-
 ,,sum est Deo de medio tollere Frideri-
 ,,cum illum Imperatorem, hostem cat-
 ,,holicæ Ecclesiæ acerbissimum, & infæ-
 ,,ratorem sequissimum: nunciabitur vo-
 ,,bis post paucos dies certissimum id,
 ,,cuius hodie sum ipsa prænuncia: tri-
 ,,umphum potest iam agere Dei Eccle-
 ,,sia suam recuperans libertatem aduer-
 ,,sarij sui exitio: exultemus; atq. vsurã
 ,,non falsi gaudij cuncti fruamur; aga-
 ,,musq. Diuinæ Clementiæ gratias, quæ
 ,,post errores tam multos consolari su-
 ,,um populum est dignata, eumq. tot ex-
 ,,calamitatibus expedire. Vaticinium
 vtriusq. rei comprobauit euentus: cum
 & ad Vaticanam sedem Romanus Pon-
 rifex

rifex remigrarit ex Gallia; & Frideri-
 cus idibus Decembris Farentini, in Apu-
 liæ Dauniæ pago iam excidio, ac ruinis
 dato extinctus sit, vel febris, vt quidam
 opinantur; vel toxico, vt alij; vel, vt
 non nulli, à Manfredo filio patris locum
 occupandi libidine percito, puluinari
 dormientis ori imposito, præfocatus. sed,
 vt vt istud acciderit, parui refert: illud
 exploratum est, quod iuxta ROSAE præ-
 dictionem, haud multis post diebus e-
 ius certæ mortis allati sunt nuncij, ma-
 ximo equidem cum Fidei amatorum
 gaudio: nam maximè impius persecu-
 torum fuit, quos per plura sæcula con-
 tigit sustinere Ecclesiæ.

CAPUT. XV.

*Viterbiansum motus audit. Friderici mor-
 te: Viturchilanum se transfert ROSA:
 eius prædicationibus plurimi resipis-
 cunt: eiusdem inibi miraculum.*

Viterbianses, accepto de Friderici
 secuadi obitu nuncio minimè du-
 bio, statim Imperatoria vexilla discide-

re; signumq. sanctę Ecclesię extollentes
 Pręsidem, atq. Imperatori fauentes eie-
 cere Ciuitate. Dum hæc aguntur, sanctę
 Virgo, Viturchlanum, in castellum qua-
 tuor millia passuum à Uiterbio distan-
 ctum, iter direxit: eo quod fama, & au-
 ditione acceperat, peruersum illie fuisse
 populum Sage, eiusdemq. hereticę pra-
 uitatis magistrę operã, quę falsis insti-
 tutis, ementitis miraculis, & sanctimo-
 nię simulatione oppidanos, ita Herese-
 os ueneno imbuerat, vt cum ab omni
 Ecclesiastico ritu, tum ab omni catho-
 licę Fidei præceptione aborrerent. Huc
 ingressa ROSA ardentis, lucentisq. fa-
 cis instar illas cepit Perfidiaę umbras di-
 siccere, perditã Sagã captiones patefa-
 ciens. Pugno Crucifixi vexillo apprehen-
 so, conciones per plures horas Vi-
 turchlani habebat quotidiana, non sine
 accessione Animarum ad Christum
 ingenti: hortabatur incolas, vt ad San-
 ctã, matris Ecclesiã gremium remea-
 rent, propinquam in eos Dei animad-
 uersionem, si differrent, comminans.
 Ex aduerso Saga, vt in Friderici secundi
 obsequentiã, præscriptisq. à se legibus

per-

perstarent; iisdem suadebat. Quare po-
 pulo, vtri earum habenda fides esset, vt-
 ra vera esset Ecclesia, vehementi erat in
 dubio. Verùm illi dubitationem aufer-
 re exorsus Deus est re admirabili: sistu-
 matris-
 nt ROSAE puellam cecam ab ortu, no-
 mine Delicatam, vt visum ei largiatur: donat.
 ipse, oratione præmissã, super orbę ocu-
 los Crucis exprimit signum; & illos De-
 licata confestim aperuit. Ob miraculũ
 tam conspicuum, fuit nemo, cui non
 constaret, Catholicam veram esse Eccle-
 siam; & quem ab eã deerrasse non peni-
 teret, sagã exceptã quã, etiam si toti-
 es explosã; atq. conuictã, rationibus
 tamen, quas proferebat ROSA, Euan-
 geliãq. dottrinã, quam exponebat, ac-
 quiescere tunc noluit, ad signa mox ala-
 ia, & prodigia creditura.

CAPUT. XVI.

Miraculo maximo Sagam conuertit

Sentiens ROSA, factis opus esse ad-
 abigendam Viturchlano Sagam,
 quã ibi sanctã Fidei erat offendiculo.

E

Dei

Dei afflatu pacta est, se viginti dierum
ieiunium seruaturam, sumpta interim,
vel ad cibum, vel ad potionem re nulla,
vt sic, a Deo, cuius edocebat Fidem, se
retentam in vita paterneret: retulit Saga
supra Naturæ vires id non esse tum quia
Grues, Lupiq. vixi iunt vitam vltra men-
sem eicâ, potius nulla propagare; tum
quia eiusmodi ipsa esse poterat corpo-
ris habituque, vt facere id posset, quin
supra Naturæ ordinem operaretur. Hoc
obtentu eam Virtutis opinionem tuert
visa est, quæ florebat apud Viturchlani
populum, quem captiosarum demon-
strationum fucio deceperat. Sed aliud
cepit ROSA consilium: lignorum firm-
em iubet in platea erigi, campanarum
pulsatione populum conuocari, vt ad
ignis probationem aurum veræ Fidei

Pyram comperiret. Haud mora, pyra succendi-
inflam- tur, & flamma iam gliscente, breui pre-
matam catione prius ad Leum fusa, in medi-
conscen- um rogam sancta Heroïna insiluit; ini-
dit. biq. tres horas permanfit, scilicet quan-
diu strues conflagrauit, huc, atq. illuc
se inter flammâs versans, tanquam si se
inter flores oblectaret, nunc sacra Deo
psal-

psallens carmina; nunc spectatores ad
amorem in Deum ingeis adhortantio-
nibus incitans: Deniq., redactis in ci-
nerem lignis, egreditur admiranda **Uir** *sive lesio*
na rogo go, profus intacta; illafo non corpore *descendit*
modò, sed etiam veste. Ad miraculum *Conuerti*
eiuscemodi Saga ipsa veram eam agno-
uit Fidem, quæ a ROSA docebatur; se
coram ipsâ, eorumq., qui circa erant,
turbâ disseminatos tanto cum anima-
rum detrimento errores madefacta la-
chrymis eiuravit; ac pœnas vitæ nefarie
actæ consentaneas pendere firmo consi-
lio statuit, efficiente Deo, vt magis E-
uangelicæ segeti hoc fletu proficeret,
quam, doctrinæ fallacis Lolium diu in-
interferendo, nocuerat.

CAPUT XVII.

ROSÆ Viterbium reditus, edito prius
animarum fructu in pagis Viturchlano adia-
centibus. Concionandi potestas ei a Sum-
mo Pontifice data.

Cælestium virtutum, ac rerum mi-
rifice gestarum meritò, vt antea
Sutianensium; ita nunc Viturchlanensium

corda adeo sibi ROSA deuinxerat, vt eam hi venerari, & colere, atq. ad eam afferre munera non desinerent: illa contra contemptus auida, applausibus, ac donationibus aduersa omniarecusabat, eleemosinis ali solis gaudens; Quare, illo populo in Pietatis iam studio robolato; Uiruchlano omnium cum oppidanorum merore se Uiterbium transtulit. Verum animarum questus cupidissima, antea pagos finitimos peragravit: nec ab eorum quoquam prius discedebat, quam illum aut ab Heresi ad Fide, aut a precipiti vitiorum via ad rectum virtutis callen. ti aduxisset. Anhus erat a Christi para virgine millesimus ducentismus quinquagesimus primus, etatis ROSÆ vndecimus, cum ad patriam peruenit, a qua triumphantis in morem fuit recepta: sed ipsa in sui limi cognitionis itum sese immergens, Ciuium suorum obsequijs, & acclamationibus adnixa est se surripere sub pauperis domus sue tectum confugiens, vna cum patientibus: incedebat verecunda adeo modestaq. vt Beati Alitis in humana facie speciem exhiberet: innumera comitantium

tantium multitudo vidende eius culpiderantem explere non posse videbatur. Inter ea eius vite Sanctissime, fructusq. animorum vberis per conuersiones relati peruaferat fama ad Pontificem Innocentium Quartum iam ex Gallia in Italiam reuersum: atq. hac fama inductus anno *Innoc. 4* millesimo ducentesimo quinquagesimo *Rose* consecundo predicandi verbi Diuini, Sacra-cionandi, rumq. litterarum exponendarum ei facta & sacra cultatem motu proprio est largitus: *Oracula* Neq. enim veratur Christi Vicarius heretice sanctitudinis Feminis huiusmodi interpretandi dat facultatem concedere, cum eam ipse, *ultrò facta* Christus Dominus mulieribus dederit, *cultatem* ipsas ad erudiendos de suo ad vitam reditu Apostolos amandando.

CAPUT XVIII

Idem Summus Pontifex ob Celestes ei Honores rite constituendos, eius adhuc videntis acta cognosci iubet.

CUM ROSA, supra quam cuiq. credibile est, sanctitate excelleret; vt ei etiam extra ordinem honor haberetur,

Nardus tur, par erat. Quo circa eodem anno
 l. 2. *vit*: millesimo ducentesimo quinquagesimo
 6. 13. secundo, octavo calendas Decembris
 idem Pontifex Innocentius Quartus Vi-
 terbium ad Cenobitarum Sancti Domi-
 nici Prepositum in preclaro Sancte Ma-
 rie ad gradus Cenobio, atq. ad Sancti
 Xisti Archipresbyterum Apostolicas mi-
 sit literas, mandans, vt ROSÆ, tum
 duodecim años natæ, acta cognosceret;
 queq. vsque ab infantia supra Naturæ
 vires operata esset, vniuersa describeret,
 quo inde postea è Mortalibus egressa,
 posset Sanctorum Ordini adscribi. (Ho-
 nor precipuus, & vsq. ad hoc tempus,
 quod nouerim, Sancte ROSÆ Uiterbi-
 ensi collatus vnice!) Quod si quis obji-
 ciat, Pontificias literas post Sancte Vir-
 ginis obitum datas; obijcentem moni-
 tum velim, plures annos vixisse Inno-
 centio superstitem ROSAM: compertum
 Procef: est enim ex eius actis iussu Callisti Tertij
 c. 1. pag: Pontificis Maximi cognitis, eam San-
 58. in s: -ctissimi Patris Alexandri Quarti tempo-
 re ad Cœlum migrasse. Præterea à Ma-
 ioribus traditum accepere perpetuo li-
 ne vlla prorsus dubitatione Polteri, in-
 ter

rer vnos numeratam fuisse, cum diplo-
 ma Pontificium transmissum est, RO-
 SAM. De examine vero super Sancte a-
 ctis ob eam inter Sanctos referendam,
 ab Innocentio Quarto Uiterbij deman-
 dato loquuntur Uuadingus Franciscanus *Annal*:
 Familiæ clarus Historicus, & Ciacon *Min*:
 vir Prædicatorum Ordinis apprime eru-
 ditus: at Uuadingus ROSAM eum ex-
 aminis ab Innocentio commissæ Uiter-
 bij morte præreptam credidit. Uter-
 cum hosce per Auctores exploratum sit, *Inocent*: 4
 Pontificale diploma supra inuicatum a
 summo Pastore Innocentio Quarto da-
 tum; perq. eius in sanctorum Ordine re-
 ponendæ causam Beatissimi Patris Ga-
 llisti Tertij imperio cognitam (quod la-
 tuisse Uuadingum, fateri necesse est) li-
 queat, Sanctam Virginem Innocentij
 superfuisse vitæ, dicendi sunt lapsi opi-
 nionis librarij in transferendis ab ex-
 emplari Apostolicis literas, eam arbi-
 trantes extinctam, eo quod in more sit
 positam; ob illos, qui ex corpore iam
 excesserint, edi talia diplomata; qui er-
 ror Uuadingo, alijsq. deinde scriptori-
 bus, ita opinandi occasio fuerit, quemad-

*lib:3 ex-admodum in huius non equiparabilis
tra ord: Virginis vita, quam patria dictione ac-
pag. 234 curate descripsit Pater Camillus Ma-
ria Rinaldus Florentinus nostræ Socie-
tatis argute differuit.*

CAPUT XIX.

*ROSA in sacrarum Virginum collegium
cooptari rursus flagitat: non coopta-
ta Vaticinium.*

EIus diplomatis famam Uiterbij diuulgata: cum ea iam ipsius ROSÆ circumsonarent aures, ad hominum estimationem, quæ, progrediente etate, magis, ac magis increfcebat, euitandam animum adiecit: idcirco Sancte Mariæ rosarum Virgines deprecata est iterum, ut se suum in conjugium reciperent, sese ad earum pedes abijciens, ac genibus flexis ad infima Monasterij munia exercenda, promptissimam pollicens; verum respondere ille, a Cenobio suum haberi numerum; nec ulli superesse locum: neq. super numerum posse ipsam admitti: quippe quæ indorata ali nequaquam

quaquam posset: se verò nullam addere ijs, quæ tunc inerant, statuisse omnino. Sensit ROSA his nominibus celari repulsam suam egenæ, incomptæ cultu nullius eris in speciem; attamen diuine obscurans Voluntati, hilari, ac ridenti „vultu ipsæ hæc vaticinans est locuta: Si Vatic-
„ipæ viuens minis placeret; nec adscii natur se
„bere se in suum numerum vellent, ipsa ad apud mo
„cas venturam esse defunctam, tunc es- nastrias
„se letaturas, quod se acciperent; sem- futuram
„per apud ipsas moraturam; nec inter mortu-
„easdem laboraturam contemptu no- am.
„men suum. Quibus predictis, tranquillâ fronte, ac motu concinno digressa est geminato cum gloriæ incremento, vel quod se Deo, cui optatum pro dato est, obtulerat; vel quod repulsam acceperat equo animo, sacras Virgines conturbatas relinquens, deq. dimissa tot virtutum thesauris locupletissima puellâ tristes.

CAPUT XX.

*Oratorium instituitur, ubi sanctitatis cultu
aliquas Viterbienses puellas ROSÆ in-
fruit, quod Monasterij Sanctæ RO-
SÆ nomen acquirit.*

M Icabant Viterbij, in ceteris, mor-
um laudabilium radijs Uirginēs
nonnullę, quas ROSA decennis erudi-
re inceperat; & sanctę discipulas ab ei-
us Uite imitatione vulgō nominabant;
vt cum his ipsa Dei obsequio, & animi
cultui operam commodius nauaret, Pe-
trus Capitoſto supra memoratus, qui
ROSÆ confessiones excipiebat, cum ip-
sa cines in eade, quam instar cęnobij
magis, quam oratorij extruendam lo-
cauerat, conclusit: ibi sub ROSÆ, an-
num iam quintum decimum egressę, di-
ciplinā Cęlestem dūcebant in Ferris vi-
ROSÆ tam; superna meditabantur; Psalmos
discipu- concinebant; ieiunijsq; singulorum dic-
larum vi rum, & verberationibus membra con-
ficiētiū crebris magis expeditis in
dies ad Deum meriti parabatur accel-
lus;

lus; vigilationes eis sacre erant in deli-
cijs; nulli, quocumq; euentu, a recessu
permittebatur exemptio. Quo vite in-
stituto eodem Viterbienses Sanctę RO-
SÆ Monasterium passim appellabat vt
ex quodam Alexandri Quarti Pontifi-
cis Maximi, de quo mox meminimus,
ad Episcopum Viterbiensem Diploma-
te perspectum est). Futurum erat, vt om-
nium fere Viterbiensium puellarum ma-
gistra in Pietate fieret ROSA, ni hostis Demo-
tartarei altu, obtreccionibus impro- nis frau
borum, atq; inuidia, contra eius Col- de ora-
legium concitata tempestas essetas. Ma- torium
rie rosarum Ascetrijs. Per pontificales dissipa-
Sanctissimi Domini Alexandri Quarti tur.
Litteras concessum his priuilegium fue-
rat, nequod aliud aperiretur Asceteri-
um circa suum, preter quam mille pas-
sus ultra: igitur priuilegij seruandi stu-
dium pretextentes, Diui Matthei Pare-
cie Sacerdotem rogauere, vt eiusmodi
pontificalium Litterarum vi, congrega-
tionis ROSÆ inhiberet progressum:
quod illo, & propter puellarum eximi-
am virtutem, & propter fructum, quem
inde maximum Ciuium anime de cerpe-

bant, aggredi recusante; ipse libellum supplicis eius rei obtinentæ gratiâ ad Pontificem Alexandrum tunc Ananie residentem miserunt, qui Pontifex, diplomate sexto calendâs Quintilis millesimi ducentissimi quinquagesimi quinti dato, Uiterbiensi Episcopo earum in Privilegio tuendarum curam commisit: paruit ille mandato Pontificis ROSÆ oratorium abolens: quia nimirum divina Providentia, quas ROSÆ moribus informandas ibi designauerat, peculiarum numerum iam collegerat.

CAPÛT. XXI.

In angustâ suæ domus cellâ condit se ROSÆ: Vita ibi acta, morsq. ab eâ obita.

ID euenti ROSÆ argumento fuit, Deo placere, ut ea sibi non amplius tali in munere deseruiret; ideòq. in confectum suæ domus recessum, qui ei parvulæ fuerat eremi loco, & carceris, contulit sese. Ibi annos binos, qui reliqui *Admiranda* ieiiei fuerunt Uite, auteris adeò se ieiunij *unia*. dedit, ut interdû dies tres, interdum

oçto

oçto sine cibo prorsus villo protraheret; quamquam cibus ipse, & potus, quo raro utebatur, tam tenuis erat modici panis, & aquæ pauxilli, ut ieiunium potius diei posset: Verum, quantum sibi de ventris esca detrahebat; tantum celestis ei Sponsus deliciarum reponerat Mentis, quibus perfusa integras in precibus *Precatio* conficiebat noctes, genibus humi nixa; somno se permittebat breuissimo super *Somni* afferem: carnem dilacerabat usq. ad os *modus*: us aspectum flagello, ferreis cuspidibus *Verberigente*: cilicium, quo asperrimo cin-rations, ctos gerebat limbos, ne deponeret qui *Volun* dem eo tempore, quo laterum furiali tarij *con* dolore torquebatur, cordè ei ex dolo- *poris crita* rum Christi consideratione propè lique- *ciatus*. scente: ferè assidue eius animus auocabatur à sensibus; & collocata semper in Deo mente nec gelu sentiebat aculeos, nec estus impressiones: Tot corporis exesam afflictationibus, presentisq. pertesam vite ad eternam inuicitarunt requiem alati Celites, qui ei sese pulcherrimis *Angeli* sub imaginibus ostendebant. Hac de *scg visita* causa enixè sacrosanctum Christi Cor- *tiones*. poris *Viaticum* postulauit, cui accipiē- *Sacra*

do

mentis do quò se pro dignitate compararet, ut
Ecclesie in gemma subsideus humi poneretur, ob-
 vult fo- tiquit; petijtq., ut è cubiculo egrederen-
 veri. tur cuncti. Post sacrum Viaticum sum-
 prum, in excessu mentis à corpore par-
 uam temporis moram immobilis per-
 stitit: dein ad sensus reuerfam adortus
 est maximus languor ex amore Dei ve-
 hementissimo, & grauiissimo profectus
 morbo: quare super lignum, vbi exigua
 am carpere quietem consueuerat, se pro-
 sternens extimè Unctionis mysterio est
 munita sui semper compos; deinde Chri-
 sti Domini in Cruce suspensi effigiem
 inter iunctas tenens palmas, modò in il-
 lam, modò in Cælum oculos conijcie-
 bat; & commendato postremum in mo-
 nitum parentibus, & auditricibus suis
 Dei amore, atq. animi demissione, bene
 precata ipsis est super omnes signum
 Crucis efformans, eleuata eà, de qua
 supra, Christi effigie, quam mox brac-
 hijs in decussim compositis est ample-
 xata: suauissimaq. repetens nomina.
 Iesus, & Maria, Diuosq. Ioannem Bap-
 tistam, Franciscum, ac reliquos inuo-
 cans tutelares Sanctos, Cælestium Ephes-

borum

horum accita concenitibus, diuini La-
 teris in dicta Christi Domini in Cruce
 suspensi effigie vulnus exosculans expi-
 rauit pridie nonas Martias anni à Dei-
 para Virgine millesimi ducentissimi qu-
 inquagesimi octau, annos septemde-
 cim, & decem circiter menses nata ab-
 sq. vilo cum morte luctamine, que in
 Christi Fidei testimonium sanguinis, &
 vite per horrendos cruciatus effunden-
 de cupiditate exarserat. Miro splendo-
 re rutila eius prestita facies est, suauiq. *Mirabi-*
 odore cadauer fragrans. Quia verò, iam *lia in Ca-*
 morte aduentante, conuenerat ad ipsa-
 us domum innumerabilis populus, ne
 eius reliquie multitudinis pietati incon-
 sulte paterent, celata est, quamdiu fieri
 potuit, de eius exitu Ciuitas; & quam
 maximè occultè licuit, in Sancte Mariæ
 in podio exportarunt Corpus, vbi pro-
 pè Aquæ lustralis concham, ad ingredi-
 entium leuam effossa humo, & supra inie-
 cta, Capite recentibus rosis, que reper-
 te tunc sunt, & alijs floribus redimito,
 tumularum est. Inuentum quoq. est in *O. Pre-*
 libello memoriali cuiusdam eorum rem *fat: ad*
 porum Parochi, in sancte Virginis ex- *Lector:*

cessu

Paraci accessu era campana, que gemina erant
capane eius Templi sancte Marię in podio, so-
vitro so- num reddidisse, nemine impellente, ultra
nant. vnum diem. Ubi eius mors Ciuitati in-
 notuit, immedicabilibus defleta est la-
 chrymis tanta iactura. Quodq. maio-
 rem Ciuibus merorem attulit, fuit, as-
 pectu, atq. pijs defunctę deosculationi-
 bus caruisse.

CAPUT. XXII:

ROSAE corporis dotes, & animi Virtutes.

FUIT ROSA staturā, quam vocares
 humilem; facie reliquis partibus
 consentaneā, inter longam, & orbicam
 mediā, plenā tamen; spectabilibus linea-
 mentis; colore candido, ac rubicundo,
 sed a voluntarijs tormentis pallefcente,
 cetero qui venerabili; oculis viuidis,
 quorum colorem modestiā, illos per iu-
 gem palpebrarum demissionem occulēs
 fortasse internoscere non permisit (ferunt
 fuisse Ceruleum); naso ē resimo in leui-
 ter aduncum; totius corporis gestu gra-
 ui, & submisso. Sancta corpore, & spi-
 ritu

ritu virginitatem perpetuō ita coluit, vt
 ad pudicitie studium se aspicientes alli-
 ceret: &, quemadmodum spinę rosam
 p̄tæcingunt; haud secus eius Virginita-
 tis Liliū se p̄tere deliciarum omnium,
 odium, & horror; amor, amplexusque
 p̄enarum: oculos in virili facie nunquā
 est visa defigere: submissione animi tam
 sublimi fuit, vt creatarum rerum abie-
 ctissimam se putaret; singulari sibi glo-
 rie dueret sperni ab omnibus; & malē
 vel ab inferioribus haberi. Sui contem-
 ptum in ipsā comitata est par in alios
 humanitas: Facillimi erant ad eam adi-
 tus vniuersorum, quos celesti quadam
 benignitate excipiebat, mirē affabilis,
 p̄sertim in miseros, quos pijs conso-
 landi rationibus miserans demulcebat:
 nunquam mentita est, ne ioco quidem:
 adibant autem eam omnes, vt animi
 fructum aliquem caperent. Nunquam
 irata est vlli roto vite sue curriculo: e-
 rumnas, labores, penas innumeras in-
 iurias, persecutionesq. non ferendas in-
 trepidē pertulit. In operibus misericor-
 dię omnibus exercuit sese strenuē, cha-
 ritati, ac studio alieni boni admirandā

prudentiam, atq. equitatem admiscens
 tantam, vt non minus adiumenti alij ab
 ipsa, quam ipsa ab alijs. venerationis
 ferret. Porro ex ROSÆ in Deum amo-
 ris exuperantiã rubor ille igneus, qui e-
 us Vultum inter orandum inflammabat,
 emanauit; & vigor ille tam fortis in ei-
 us Fidem, vt, illius propugnandę cau-
 sa, toties digladiata sit cum Hereticis,
 iniuriarum, quę tibi ob id ipsum infere-
 bantur, secura; pro illa martyrio affici
 quam sepiissime exoptauerit; pro illa pes-
 fundata, & crudeli exilio sit multata,
 Deo tamen, in quo spem omnem firmi-
 ter habebat sitam, semper eam tutante,
 ac mirifice eripiente. Scientia predicta
 fuit insasa diuinitus: cum enim Litteras
 non didicisset; imo nec libri vllius pa-
 ginam euoluisset, nihilominus tamē fuit
 in dicendo disertissimus; in edicendis Li-
 terarum sacrarum difficillimis rebus acu-
 tissima; in disputationibus cum Hereti-
 cis perspicax, & euincens. Domo pro-
 phetici instinctus non minüs, ac Mira-
 culis à primã etate clara, longinqua
 prospexit; abdita, & arcana intellexit,
 & aperuit; multa, ante quã fierent,

cuen-

uentura predixit, illius non ancilla, sed
 sponsa innotescens, qui de superno Pa-
 rente audita non celat necessarios.

LIBRI PRIMI FINIS.

S

SANE

S. ROSÆ

Viterbiensis Virginis Uiræ .

LIBER SECUNDUS .

*Eius è Cælo in Mortalium vtilitatem descen-
siones ; Miracula , quibus post obitum elu-
xit ; ac de eiusdem Sanctitatis opinione
testimonia continens .*

CAPUT I.

*Didendam se præbens Alexandro Quarto
Pontifici , Eum de sui corporis ad
Sanctæ Mariæ rosarum transla-
tione commouit .*

Proces.
a 12 pag.
65.

Acuerat ROSÆ Corpus,
vbi humatum fuit , men-
ses octodecim iuxta cau-
sam de eà in Sanctos re-
ferendâ Calisti Tertij Sã-
mi Pontificis mandato
cognitam : si quis enim , menses trigin-
ta iacuisse ROSAM ibi, scripserit, si an-
num, quo ipsa sublata morte est cum an-
no, quo est è tumulo translata, confe-
ras, deceptus, nescio quo pacto, osten-
ditur

ditur : anno enim millesimo ducentesi-
mo quinquagesimo octauo animam edi-
cæ pridie nonas Martias; millesimo au-
tem ducentesimo quinquagesimo nono
anno transportata est pridie nonas sep-
tembris . Nullum per hosce menses mi-
raculum per Sanctam Virginem Deus
patrauerat, donec iub millesimi ducen-
tesimi quinquagesimi noni Augusti exi-
tum quodam die, circiter Auroram A-
lexandro Quarto Viterbij per id tẽpus
residenti conspiciendam se obrulit Sole
splendidiorẽ, quem allocuta in hunc
modum est : Ego illa sum Viterbiensis
, ROSA, quę, vt Schisma, & vitiorum
, sentes meis prædicationibus extirpa-
, rem, valdẽ laboraui; & Viterbium,
, patriam, atq. alia Patrimonij loca,
, quę labefactauerat heretica prauitas;
, ad catholicę Ecclesię obedientiam re-
, uocaui . In cuius laboris mercedem,
, Diuina Maiestas Virginibus, quas ad
, eternas aduocauit nuptias Amator cę-
, lestis, me infinita clementiã suã annu-
, merauit: & quia abiecto in loco, ac si-
, ne pompã Corpus meum terrã est con-
, ditum; propterea mandat tibi Deus

5. (neq. alijs ipsa manibus me tangi per-
 6. mirro) vt illud in Sancte Marię in po-
 7. dio refodias ; tranferatque ad Sanctę
 8. Marię Rosarum, vbi quiescendum ei est,
 9. quoad Mundi postremo die huic Ani-
 10. me ad Regni celestis gloriã vna per-
 11. fruendum, iterum coniungatur . Scilli-
 12. cet obtemperandum Dei mandatis est ;
 13. itaq. ne Imperata acutum facere ne-
 14. gligas . Hactenus ROSA . Somnium
 habitum est à Pontifice id visum : qua-

Rursus propter nihil illud moratus est : verum
ab Ale- delapsa ad eum è Cælo iterum ROSA
xandro post triduum ; & austeriori ore mandata
videtur . repente, visis habere fidem cepit ; &
 super ijs aliquot purpuratorum Patrum
consulũ in consilium adhibuit, qui ei suaserẽ, ne
tur Car- iusta prius exequeretur, quàm iudicijs
dinales . clarioribus proderet se Dei voluntas ;
 que quidem iudicia ab ipso Deo indi-
 cis populo precationibus, essent postu-
 landa . Alexandro id consilium placuit ;
 edixitq. , vt ab omnibus tanti momenti
 res diuino Numini sedulo commenda-
 retur, cunctis ipse preluens exemplo .

Tertio as- Quare tertio nonas Septembris ipsi Ale-
scribitur xandro nocte, nec dormienti penitus .

nec

nec omnino vigilanti conspecta tertio Pontifex
 eir sancta Virgo eius in diuino Manda-
 to perficiendo tarditatem increpans ;
 eiq. significans eo in loco suum cubare
 Corpus , vbi florem ROSÆ recentem *Viridis*
 erupisse humo reperiet . A deo Flores à Rosa in
 Uirginitate , que ijs semper compara- *dicium*
 tur, videntur quodam modo affici . *datur,*

CAPUT II.

ROSÆ Corporis ad Sancta Maria rosa-
rum translatio : quo tempore eius de sua
domus in vnum cum Sancta Maria
rosarum monasterio coniunctione
impleta sit predictio .

H Uiusmodi Veri argumentis per-
 motus Pontifex Alexander, quarto
 Septembris die vix illucescente, cogit,
 vt translationi intersint, Cardina-
 les, & Uiterbientem Clerum, atq. ad
 Sanctę Marię in podio pariter processere,
 comitante illos Uiterbientis populo
 penè vniuerso . Templum ingredientibus
 ecce tibi è solo pullulans rosa flore
 ostendit, mirum quantum pulchrum .

F 4

faciam

Corporis statim lignem arripit ipse Alexander ; inuentio. ac terram dimouens integrum inuenit , formosum , coloratum , flexibile Beatę Cadauer , quod naturā putrescere , à Templi , luce , aurāq. necessariā , carentis madore debuerat : ex eo loco Pontificis iussu est sublatum in feretrum , cuius , propter pretiosos ornatus , erat species triumphalis currus : Subiere humeris loculo eiusdem Pontificis nutu ex precipuis Cardinalibus quatuor ; & sacras illas ROSÆ Reliquias ad Sanctę Marię rosarum contulerunt , Uiterbio toto

Liquor prosequente . Mannā locus , vnde illas odoratus , extulerunt , scatebat odorifero , quod & sana- egris corporibus adhibentes , qui varijs ns è sub- morborum generibus afflictabantur , lati cadaq. omnino conualescebant . Quā re est eueris locofectum , vt Alexander extemple , sine v- manat . la actorum agnitione ROSAM in Sanctorum ordine reposuerit ; sacrifq. Uirginibus eius monasterij receperit , eidem se sanctorum honorem , cultumq. postea ritē decreturum , quod prestare citā est morte prohibitus . Gratum adeo sacratis illis sodalibus fuit hoc Celeste depositum , vt Diui Benedicti institutum ,

tum , quod sub titulo Ordinis Sancti Damiani tenebant , dimittentes , Diui Francisci leges , quibus se ROSA subiecerat , & Sanctę Clare amplexatę sint Ordinem , atq. Asceterium , Templumq. veteri Sanctę Marię rosarum cognomento mutato , Sanctę ROSÆ appellarint . Quę sanē res ROSÆvaticinium celebrat , quonon admissa ab ipsis viuens , se ijdem gratam , acceptamq. esse futuram post obitum , prædixit : nec inmerito quidem : hic enim summa ab omnibus veneratio ne colitur Sancta ; & supra Naturam plurima operatur , ac maxima , egregiē in- vulgus grata .

Forfitan ex me , Lector , quæras (quādo esse is locus videtur , eo quod coniuncte , & sui corporis translationem , & futuram suę domus cum eo Canobio coniunctionem præuiderit) quonam tempore cum Sanctę Marię rosarum Monasterio consociata fuerit ROSÆ domus . Fa Quando- ctum idest anno millesimo sexcentesimo coniu- ta sexagesimo primo , circiter nonum , aut S. ROSÆ octauum calendas Maias , vt supra in- domus nuimus , nec sine miraculis quidem : ex monaste- co enim die , aimirum duodecimo calen- rio suo . das

das Maias, quo coempta ad continuandum clauitri parietem fuit, ad biduum triduumque, quo demum iungere parietibus cogitabant, quam plurimis tum Uiterbientium, tum externorum illuc pio domus videnda studio concurrentibus, per olfatus omnium permanare ce-

Rosarū odor su- pit iuani simas rosarum odor, quo im-
pra Na- passa multitudo auferbat, et sacratas
ter m. ras memoria, & cultus, causaretinendas.

Turbę ruderata ipsa, & lateres, quibus odori ei-
pietas. usdem iuauit afflabatur. Intra id eti-
Terrę turan. tempus, cum adolescentuli nescio
parum qui parum verecunde nugari in horreo,
modest. quod super lacunaria erant, incepissent;
Magor ingens auditus est super tectum,
quo confernati omnes in fugam sunt.

Discere preterea cupias, Lector, quis
Sancta nam sit huiusce domus nunc status. Un-
Rosę do- decim annis postquam inclusa Ceno-
nis habi- tibus habitio est, videlicet anno millesimo sexcen-
tesimo. tesimo septuagesimo secundo, cum arcum quemdem domus ei adherentis demoliantur, Dinę ROSÆ domus parte, quę ad ipsius Templi viam vergit, proruptę, eiusdem etiam cellę pars concidit; reliqua manent integra, vt capite quar-

ro superioris libri fuere descripta, au-
ctę ueneratione tamen dicatę enim Deo *Reueren-*
in hoc Cenobio Uirginis super Dinę *tia.*
cellam sacellum erigendum curauere, in
quo Christi Domini effigiem; vt a Pre-
siede ostensus quondam fuit Hierosoly-
me populo, sentibus coronatus, & cha-
lamide contactus purpurea, celebris ar-
tificis penicillo elaboratam exposuere *effigies d-*
super aram: ad quod sacellum ineun- *Josephi-*
dum edificate sunt icale lignę, rot gra-
dibus, quot constant Rome scale, quas,
eo quod per earum gradus Iudex Or-
bis Teriarum: supremus, cum iudican-
dus esset, ascendit, Sanctas appellant;
& harum sunt similes. Flexis genibus
gradus Ascetrię scandunt, in graduum
singulis precando immorantes: omni-
bus deinde in hunc modum excursis, per
cancellos nuccos ingrediuntur sacellum
inde per ostiolum, graduum geminorū
descensu ingressio est in conclauē, quod
fuisse horreum diximus, saper latius ex
duobus Sanctę ROSÆ domus cubiculis,
quę aula nuncupantur; illo in conclauē
religiosa forores, vt Sanctę Patronę
sint aliquo modo conformes, pro facul-

tate ab animi Moderatōribus acceptā
 prinacis verberationibus ita seuerē in-
 dulgent, vt sanguine & pavementum, &
 parietes conspiciantur aspectū : illo ē
 conclauī ligneas per scālas in aulam Sā
 ctę ROSÆ domus descenditur, vnde in
 cubicalum minūis latum, quod cellę San-
 ctę Virginis iunctum docuimus, tran-
 seunt (& illuc post sanctorum graduum
 concensionem semper ad orandum pro-
 ceditur) ibiq; in precibus, pro eo, vt
 cuiq; collibet, perstant ante aram, vbi
 Sanctę ROSÆ iacentis, qualis in Tem-
 pli ediculā cernitur, imago colitur, an-
 te qua lychnus argenteum super vascu-
 lum pensile indefinenter lucet; nec aliud
 quidpiam; p̄ter scabellum ad genua
 ponenda formatum in eo habetur. Atq;
 hic Sanctę ROSÆ domus his temporibus
 habitus, & veneratio est.

CA-

*Incenditur Sancta Sacellum simul cum eius
 Corporis solio, ipso Corpore intacto;
 aliud eiusdem sacelli incendium à
 ROSA prapeditum.*

AB eius sacri Cadaueris translatio-
 ne addo subinde sacelli, & con-
 ditorij, in quo ingenti cum honore ser-
 uabatur, incendium, quod nonaginta
 annis post excitatum est; alteriq; incen-
 dio aditum à ROSA obstrudium diui-
 nitūs, vt earum rerum, quę propius ip-
 sam contingunt magis connexa succe-
 dat narratio. Anno igitur millesimo
 tercentesimo quinquagesimo septimo,
 cum Innocentius sextus pręesset Eccle-
 sie, seu à scintillā, quę alicunde emicue-
 rit; siue à candela propē relicta arden-
 te, sacri Corporis conditorium, quod
 ex arido iam erat ligno, deflagrauit;
 inde gradans flamma sacelli pretiosa or-
 namenta absumpsit; argentea, aureq;
 monilia, & vasa conlauit: & visa est ip-
 sum Templum, & Cenobium totum hau-
 stura incendij amplitudo: incendij signi-
 ficatū suā sponte monasterij campanę de-
 dere.

pana si- dere, per se sonum emittentes: *accurre-*
ne pul- re Ascetrie cunctaq; Ciuitas; conspe-
sante da- etoq; ignis furibundo impetu, merore
nt sonū. confecta est, quod sacrorum Lipsano-
rum iacturam metuebat; neq; vlli ad vi-
flammarum opprimendam erat acceden-
di locus, donec alimento deficientē, ip-
semer ignis resedit, & restinctus tandem
est. Accessere, argentumq; atq; aurum
vna cum gemmis, ac torquibus, mure-
nulliq; quin ipsos etiam Digitorum RO-
SÆ liquefactos annulos inuenerunt; re-

Rose cor soluta in cineres indumenta ipsa, Cada-
pus inof- uer tamen Sacrum indelibatū, excepto,
fen sum, quod ad miraculi memoriā immorta-
sed in lem Sacrum Corpus cute antea niueā, su-
prodigij mo relictum est infuscatum: metalla, li-
testimo- quātq; gemmę sub Sanctę renēs dilapse
nium de- confluxerant in laminā. Quod autem
nigratū. est lachrymis dignius; libellum quoque
deuorauit ignis, in quo preclariora San-
ctę Virginis habebantur gesta, atq; mi-
racula, qui apud sacras eiusdem Reli-
quias asseruabatur.

Iam verō, quando ad rem facit, Sacel-
li, & oculi Sanctę Virginis ab ea pro-
digialiter extincto incendio aliud atter-

xamus

xamus ab eadem septuaginta duobus,
post illud, annis mirē prohibitum. In-
uisere aduenē quidam Religionis ergo
sacrum ROSÆ Corpus anno millesimo
quadringentesimo vicesimo homo: lo-
culum reserarunt Margarita monasterij
Antistita, eademq; sacri depositi custos;
& alia ex monasterijs Clara nomine, bi-
naq; cereas faces, alteram prope San-
ctę Virginis faciem, alteram ad pedes,
vt moris erat, accenderunt: vbi satis est
factum ab aduenis pietati suę, faciem
Antistita sibi propinquam extinxit, id-
em a fociā factum iri opinata de accen-
sā ab ipsā face: verum hec opinionem
eius fefellit: aliud enim mouens animo,
tēdā flagrante. loculum occlusit. Hore
vnius exacto spatio Claram Antistita
rogat, extinxerit ne candelam que ad
se pertinebat: respondente illā sibi in-
mentem non venire; illorsum ambe vi-
dēdi gratiā se propinquere: tēdā arde-
bat quidem; sed nihil omnino damni
creauerat, quamuis flamma iam prope
ad sacri Corporis tunicam accessisset, vt *Loculi*
nisi miraculo Deus prædijsset, incen- *arces in*
di omnia debuissent. Adde, quod pri- *endiū*
utquam

usquam de candelâ tantum depasta esset flamma, loculi operculum ex tot annorum exiccato ligno, atq. ad succendendum aptissimo propemodum lambens, non nisi perexiguum in eo signum reliquit. Pro quâ re egere Deo, & Sanctæ Uirgini gratias maximas, hinc magis ad eius obseruantiam inflammatę.

CAPUT IV.

Corpus tuetur suum à furibus; ac turris campanarię sui Templi ruinam inbibet.

ANni à Deipatâ Uirgine millesimi quadringentesimi quinquagesimi primi nocte quadam, cum Sacratę Uirginis iam somno uterentur, Margaritę Petruccię tunc Antistitę alijsq. quatuor sodalibus Angelę Petruccię, Catharinę, Seraphinę, Drusianę seorsum copiam, sui è Cælo ROSA faciens: Custodite, me (dixit) vermes enim duo humerum mihi dexterum corrodunt. Soluta sono sunt ipsę quatuor; & in sociam ynaguzq. incidit per conclaue dormitoriũ, quia alia alijs visionis esset consciat-

qui

qui etiam mirarentur, cum factum sibi inuicem denarrarunt, quod eadem singule eodem tempore per quietem vidissent: Idcirco properauerunt coniunctim dexterum sacri corporis humerum detectum; nec vermes ibi, nec signum aliud peruiderunt: obstupescentes, aliquod in verbis ROSÆ mysterium coniecere: Itaque Monastrias conuocant reliquas, & genũ simul spectetes orationi ad mane usq. insistent, ut ipsis aperire Sancta visionis dignetur arcanum. In sequenti nocte ueniens è quatuor supra recensitis Uirginibus Drusianę nomine in conspectu ROSA iterum fuit; eiq., Drusiana, inquit, si cras maturę mihi te supplicem exhibueris, eius, quod antecedenti nocte, tibi conmonstrauim, occulta reuelabo. Drusiana quã maximę alacriter sumo mane ad orandum se contulit ante Sanctę corpus, ut promissi fidem ea sibi prestatet. Non multo post Templi ualuas recluserunt: eòq. ingressi duo quidam sunt, qui Ascetiam nomine Magdalena cognatione contingentes alloqui illam uellent: hi ad Sanctę sacellum propius accedentes limã per fractos ferreos de-

pre

prehenderunt clathros à dextero Sancte humero, & prope e pariete profus excisos: indicauere id oranti Diuitianæ, ac Magdalena ipsorum propinqua, à quibus nunciatum Antistita est. Sancta vero dictorum arcanum intellectum est hoc

Verborum pacto, quod ea nocte, quâ ab illis eadem *Rosa* myrica inspecta superne fuit, homunciones *sterium* duo sacrilegi exciderant limis duabus *ediffertur* (quas vermes apprehendit sancta) cancellos ferreos à Sancta dextera, vt sacrum fularentur corpus: verum Antistita, & quatuor illarum sodalium sacratarum aduentu à facinore deterriti pedem reuolere & à Templo sese fuga abstulere.

Hac vice è Cælo delapsa Virginum sacrarum consolationi tantummodo consuluit; alia autem etiam multarum vitulam quo tempore (ignoratur annus distinctus) quedam Uiterbiensis virgo prognata sumo genere, nomine Maria (cognomen eorum temporum obliuiscit incaria) monasterio preerat, turris, è qua Templi campanæ pendebant, ingentis molis, fundamentorum infirmitate eam egit rimam qua parte Cenobio immincebat, vt alter lapis alteri non hereret: qua de

re nullam erat, & turris, & alterius parietis Asceterio conuulsa ruinae remedium, non sine complurium è sacratis Virginibus eâ parte dormientibus oppressione, ac nece, vel ad leuem erium campanarum motum, cum Psalmodia mutine signum esset eadem: sed Ascetrie cuidam Clare nomine spectabilis, adstans ROSA, festina voce: Clara. inquit, fac cito surgas: quid stas? vides, vt campanarum turris cum pariete ruinae, it? Clare videbatur sancta ruinam sustinere manibus: quâ propter cum è strato surrexisset, eò procedens, parum abesse inuenit, quin turris, pariesq. corruerent: monasterij Præsidem, aliquotq. ex monastrijs expergefecit; ostentof discrimine, vt periti ad subueniendum homines aduocarentur, egit atq. ira depulsum est periculum, ROSA, vel occulte, duce.

De ruina impendente monet.

CAPUT V.

*Monasterio suo maxime opis indigenti sub-
uenit; illud, aliosq; complures a
pestilentia vindicat.*

Calamitates innumeras anno millesimo quadringentesimo decimo Uiterbium acceperat a bello, ac pestilentia: quam ob rem ad viuendum necessaria dicatas Deo virgines defecerant; & in dies magis augeteibat inopia: ad hec decimo quinto calendas Nouembris exortatum repente est incendium, vbi noturnum eadem somnum capiebant, quosane tempore quiescebant vniuersa; & ira inualuit, vt obsistente nullo dormitorium cum maxima Monasterij parte combusserit, cuncta utensilia, & indumenta exhauriens: vix incolumi vitaeuafere Monasteria abdentes se in quamdam Clausi partem, cui ignis pepercerat, nihil reliqui, nisi solam in sancta tutelam spem habentes, ad quam experiendam, atq; exercendam consuevit quandoque Deus talia cultoribus suis

immittere. Mussarum est, an e Monasterio discedendum esset: quia stipes collatitia ad sarcienda detrimenta minime suppeditabat: ipsam enim met Ciuitatem annonę caritas habebat sollicitam: sed, cum ad deliberandum conuenissent, vnus omnium sensus fuit, magis penuria counci, quam Clauitrum deserere. Nec vero spes, quam sibi in Sancta pefuerant, in irritum cecidit: nam transeuntes Uiterbio non exigui momenti viatores, & Sanctę Lipsana inuisentes copiosa illis, & opima sufficiebant ad acceptum damnum reparandum subsidia, que aucta etiam sunt, eo quod renunciato summo Pontifice in Constantiensi concilio Cardinali Columna (qui Martinus Quintus est appellatus) anno millesimo quadringentesimo decimo septimo, nobilium virorum complurium transitus Uiterbio fuit, qui ad Sanctę Corpus venerationis causa aduentantes non modicam pecunie vim elemosine nomine largiebantur. Sed, que extrema suas Alumnas eripuit e penuria, num ijs in pestilentie periculo defuit? Anno millesimo quadringentesimo quadragesimo

Octavo pestis acerrima lues, multis Ite-
lie locis occupatis, Uterbio quoq. di-
rura in modum ingruit; & ad annum
millesimum quadringentesimum quin-
quagesimum primum vsq. inhesit, nec
Sanctę ROSÆ monasterio abstinet: nā
ipsum residens Margaritam, Petrucci-
am, & quinque alias virgines exulcera-
uit, sed illis ad tutelarem Sanctam se-
supplices conterentibus, pestilens mor-
bus euasit; nec Cenobio nocuit amplius:
immo Ciues etiam innumerabiles, qui
Sanctę presidium poposcerunt, ex peste
conualuere. Quoniam verò alijs quoq.
temporibus ab innumeris Contagio Sā-
ctę ope discessit, duorum huc exempla
precipue reuoco, ne extra propositi or-
dinis limites narratio euagetur. Petro
Dominico Nicolai, & Sucię ex amplif-
simā Buffiorum familiā filio præcisa vitę
spes erat, cum ob intericinam febrem,
quā ardebat, tum ob mortis notam, quā
pestilentia laborare prædebat: vnus
supererat ex eorum liberis immatura
morte sublatis genitorum solatium, do-
musq. spes: quā propter conciebarur
seru Suenis parens, mouitq. Cathari-

mam

nam Iacobi Gemini, pueri altricem, vt
illum Diuę ROSÆ auxilio commendā-
daret, eiusq. ad Monasterium procure-
ret aquam petrum, quā Diuę lotę fuis-
sent manus: ad alium reuerfa illius
os clausum adeo offendit, vt ad stillam
in illud infundendam adhiberi vim opor-
tuerit: adhibita vis est, haustaq. a pue-
ro stilla, repente tum febris flamma re-
frincta; tum pestis lues diluta prorsus in
ipso est.

Anno millesimo quadringentesimo
quinguesimo quarto sexto calendās
Ianuarias animam iam pestis vi amitte-
bat adolescens tredecim annos natus
Vincētius Nicolaus Petri Hispani fili-
us: Perna mater dolore prope caeca,
illum suscepit in sinum, vt spiritum in-
hiberetur: verum, hæc inter, campana
Sanctę ROSÆ Asceterij crā pulsantur:
tunc se Perna ad supplicandum Sanctę
conuertit, vt significationem daret ali-
quam, vnde viueret suus natus, nec ne,
deprehenderet: e vestigio oculos ille pa-
rescit: illumq. cohortata mater est, vt
vitam a Sanctā ROSA deprecaretur:
tūmq. ipsamet præcōnato diceret,

Gutta ab
lutionis
Sanctę
manuum
salutem
reddit

Mulieri
signum
postula-
tum con-
cedit.

fomnus huic oculis obrepfit, & placide horam dormiit, quâ elapsâ, integrâ cum valetudine exsurrexit; atq. ad Diuæ ROSÆ per se proficiscens, cereum sigillum facello eius, in facti restificationem, affixit.

CAPUT VI.

Acerbissimis à doloribus, Elephantiasis, & Comitiali morbo vindicat homines.

ANnum circiter millesimum quadringentesimum quinquagesimum tertium tam acuti dolores Germanam quamdam mulierem conflictabant Agnetem Henici nomine, vt vitam illi in horas exhausturi viderentur: se ad Sanctę facellum, vt licuit, pertraxit Agnes, ac se venerabilis ad Cadaueris Pedes prosternens, ne committeret, vt in tantis esset cruciatibus, ab eâ efflagitauit. Ad fuit Sanctâ precibus: namq. illicò Agnetem solutam siuere in perpetuum dolores.

Anno millesimo quadringentesimo quinto, cum esset Viterbij summus Pontifex

nifex Innocentius septimus; in pluribus ultra Naturę vires à Sanctâ perpetratis; hoc singulare fuit, quod vnus quidam natione Saxon, cuius labia, gingiueque ab elephantia amarcuerant, vix opem ab eâ suppliciter petijt, cum statim fœdus morbus euauit.

Iuliam Urbivetanã, quę morabatur cum Petro parente suo Viterbij, comitiali vitium, cui erat obnoxia, quodam die corripuit; quo in terram decidens, ac spumas in ora agens relicta est animo: ad ei opitulandum femina propèrauit Simonula nomine; ac sanctam *Pro epi epileptica implorauit vouens, cum ea se leptica sacrum ipsius Corpus, ob agendas gra orans tias, genibus incedendo esse adituram. mulier Uoto concepto, spiritum recepit. Iulia, eu. audi- epilepsi persequo expedita. tur.*

CAPUT VII.

Quandam Asceterij sui Virginem ob vnguem à Sanctę Digito aucculsum ab ipse desciscientem confirmat.

HAud multo post sacrarum Sanctę ROSÆ Reliquiarum translatione: quia ob famam, quę de ipsius, & sanctitate,

tate, & miraculis per Orbem terrarum
 percrebuerat, augebatur quotidie ma-
 gis, ac magis eius ad sacellum omnis
 hominum generis conuentus; ad eas co-
 lendas non paruo cum sensu pietatis ac-
 cessit quidam Teuton generis dignitate
 insignis: hic alicuius ex eis paricidie ob-
 tinende cupidus, a virgine illarum cu-
 stodie preposita unguem unius e Sancte
 Dignis depoposcit: recusavit illa veri-
 ra, ne sacrilegio se obtringeret; ac per
 ora hominum traduceretur, ubi facinus
 innotesceret. Ille contra habendi unguis
 captus cupidine inire, a tantule rei
 detractione nihil deformitatis emana-
 rurum in Sancte Cadaver; nec depre-
 hendum iri furtum, si furtum quis dixerit
 Sancte Reliquias per Urbes nurrere ad
 eiusdem prouehendum cultum: obfiste-
 re nihilominus illa; crumenam is tan-
 dem aureis plenam deprompsit, rogans,
 vt eam compensationis loco sibi habe-
 ret: auri splendore mentis ei acies est
 prestiterat: quare nullius rei habita ra-
 tione, unguem a quarto ex Dextere Sa-
 cte Dignis forficula violenter diuisum
 Teutoni tradidit: acceptum ille pretio-
 sa in

sa in Lipsanotheca reposuit; illarumq.
 in patriam in opulentissimo collocavit
 sacello, quod in Sancte ROSÆ honorem
 edificari iussit. Ascetrix vero timore
 percussa, & conscientie stimulis agita-
 ta ad inspicendum digitum cucurrit:
 (mirum!) illum cruenatum comperit,
 deformatum, tumidum, ac si vitium ef-
 fect Corpus; humorisq. illuc subintrasset,
 ubi fuerat lesum: tuuc perturbata vim,
 lachrymarum ingentem profudit: rediitq.
 ad digitum iterum, tertio, ac
 sepius: videbaturq. illi semper is esse
 defectior: quam ob rem horrore exte-
 rita sursum, deorsum per Cœnobium
 cursitabat nil cibi sumens, nil potioni-
 ita vt miserationem animis afferret so-
 dalem, causam ignorantium, quam ipsa
 proderet deterebatur pudore. Sed ad po-
 stremum aspiranti Deo obsecundans ad
 Sancte ROSÆ Pedes & se, & marsupium
 deiecit; utq. sibi a Deo, & Sancta
 sacrilegæ venditionis condonaretur cri-
 men, quam potuit subiectissime, obse-
 cravit: nec verò irrita obsecratio ceci-
 dit: quippe consecrum Unguis nonus ab
 ea in digito vitius est, pulchre formosior;

Unguis

ei mirā Alabaſtrite candidior, lucidiorq, cum
 in modū elient reliqui coloris fulci: diu mirabun-
 ren. ſci- da hæſit, incerta, vigilantine id cerne-
 rur. retur ſibi, an viſum ſomniantis eſſet: ſed
 rei veritate perſpectā ſummas Deo, San-
 ctæq, gratias diſerto ore perſoluit; mox
 Cæſtobium totum de euenti nouitate e-
 rudiens, Dei benignitatem, ROSÆQVE
 merita apud Aſcetrias grato eſt animo
 proſecuta: aduolantes Monafterij mo-
 deratrix, & monaſtrię ad ſacrum Ca-
 dauer, audita de ſodali veriſſima com-
 pererunt, album commemorati Digiti
 aſpicientes Unguem, ceterorum, vt ex-
 an- anguim, nigros. qualis ille etiam erat
 antea. Res ultra Nature vires effecta Epif-
 copi auctoritate fuit agnita, manda-
 rumq: vt venerandi Corporis lo-
 culi gemine haberentur cla-
 ues, altera a Virginum
 Preſide, altera ab ali-
 qua e duodecim Vir-
 ginibus vetuſtio-
 ribus.

*Transmontanum Præſulem, ex deſperatio-
 ne, moriendi certum ad ſpem excitat,
 & duos grauiter diſſidentes in deſ-
 perandam concordiam redigit.*

E Lectus ſuis Ciuibus Archiepiſcop-
 us Patrię Præſul quidam Tranſal-
 pinus, vt rata ab Apoſtolica ſede habe-
 retur ſua electio; & initiaretur ipſe,
 Romam venit: at emulorum à multitu-
 dine in ſuſpicionem hæreſeos, pluriumq,
 aliorum criminum apud Pontificem,
 deuocatus, tanto munere ducebatur in-
 dignus: vt obiecta refelleret, Romę non
 paucos ei morandum fuit annos: qua-
 propter omnem rem, pecuniãq, con-
 fecit; & ita in anguſtum adductus eſt,
 vt ab eo ſe amici remouerint, famuli,
 coniunctiq, ipſi, atqui etiam omnibus
 eum expellentibus, cum angore, ac de-
 decore oſtiarum victum queritabas; ho-
 minum vitabat aſpectum. Quid multa?
 nec ſpe animum, nec alimentũ amplius
 voluit ſuſtinere corpus: cumq, Romã
 diſcendens Viterbium ſe vtcumq, traxiſ-
 ſet, ibi ad cauponam neſcio quam diuer-

gens in cubiculo se includit; in strato recubuit lachrymis, ac tristitię opprimendum se tradens; verum ę lassitudine dor-
profulę, infenti vita est in quiete Sancta ROSA
diffiden-, eum alloquens hunc in modum; Ami-
sem re-, ce, nosce te ipsum; statum, curasq.
bus suis, tuas Sante ROSę Civitatis huius com-
ultrę in-, menda; votum aliquod in eius hono-
risis, rem suscipe; & opitulabitur, eadec-
 precante, tibi Deus; quodq. optas,
 tibi contingeret. Somno excitus Deum,
 & sanctam; vt sibi ferant opem, & salu-
 tem, rogat: mane, vbi sit Sanctę ROSę
 Templum sciscitatur; eod properat; se-
 seq. obtingit voto, si id, cuius deside-
 rio agebatur, obtineret, auream ro-
 sam singulis annis dono mittendi, dum
 viueret: deinde spei plenus ad hospitium
 remeat: ecce ante eius diei vesperam ad-
 est nuncius, qui se Romam revocabat:
 ibi Pontifex aures ei concessit; crimina
 que in eum intendebantur, confutata:
 insuper ipsi non modò confirmata Di-
 gnitas fuit; verum etiam, que opus er-
 at ad peragendam viam, suppeditata
 pecunia. In reditu Viterbio transiens,
 nam bene de se merite Corpus veneratus

est

est Sanctę, & annis quibusq. cum antea
 rosa, quam vouendo sponderat, an-
 genteam etiam ad ipsam misit.
 Non minus desperande inter duos pa-
 ci, quam illius vite ROSA subuenit. Mar-
 riotto Roccanfusio sese implacabilem
 adeo, inexpiabilemque inimicitijs pre-
 bebat Raphael Sanctius Viterbientis
 vt illum parens Nicolaus expectaret in
 singulas horas concisum in frustra expor-
 tandum domum. Tantum valebat viri-
 bus aduersarius: tantumque ipsi ab eod fig-
 bat insidiarum vbiq. Quã propter al-
 terius cuiusvis, rei componende, modis
 spem destituens patronam ascivit San-
 ctam huic tam periculose sibi odij flam-
 me extinguende merentis femine ocu-
 Nunciat
 lis obiecta est nocte insequenti ROSA
 femine
 & Nicolaã, inquit, cras tuus natus proxim-
 periculo exsoluetur, tu cura: in con-
 am filij
 cordiam redibunt ambo. Ita sane fa-
 gum ad-
 ctum: ante expectatum composita re-
 uersario
 pentę discordia est. *pacem.*

CAPUT IX.

*Magnum extinguit incendium ; & puella
ingenti damno ab igne affectę sani-
tatem affert.*

Domus quędam Uiterbij flammis
de nocte conceperat ; eoque flam-
marum processerat furor ; vt omnem
proffus humani remedij spem adime-
ret incolis : at spem in diuę ROSÆ de-
precatione non ademit : cuius tam præ-
sens experti subsidium sunt ; vt vix eam
implorarent , cum subito proximarum
campanæ domui sacrarum *Ædium* campanę so-
spontē nitum, quatiēte nemine, præbuere : ad-
dant so- quem excitati non pauci, vt ignis com-
ciunt. primerent impetum appropiauerunt : sed
prodigij spectatores adfuerunt magis ,
quàm præfidiarij : siquidem videbatur
ignis ab ipsis, vt appropinquabant, ef-
fugere ; donec, citra domus detrimentū
omnino euauit.

Verum haud minus, quàm fugatum
Sanctę ope ignem, admirabere ignis
peracerba deleta vestigia : anno pulppę
mil-

millesimo quadriugesimo quadrage-
mo quarto habebat, Uiterbij domiciliū
Ioannes Piccinus Florentię ortus, cui-
us vxor, absente ipso, quodam mane ad
sacrum profecta filiam paruulam Ben-
uenutā nomine prope ignem reliquerat:
hec (vt assolet illa etas) circa ignem lu-
dens in illum illabatur ; faciesq. ei, ma-
nus, pedes tam immaniter exuruntur,
vt humane speciei ne vestigium quidem
retinuerit, tota tumefacta : regressa ma-
ter, vt eam vidit natę formam, adeo
magnos edidit clamores, vt viciniam
vniuersam domum suam exciuerit, cui-
us in conspectu nihil alibi sperans reme-
dij ad Sanctę ROSÆ benignitatem con-
fugit, vt ipsa, præter quàm quod filiam
suam ab interitu eriperet ; etiam defor-
mitatem, quam relictura ipsi esset exu-
stio, ab eadem amoueret : nec fuscę in
cassum preces : continuo Benuenuta &
plagis, & earum cicatricibus caruit, pe-
rinde ac si nunquam eā ignis attingisset ;

CAPUT X.

Naufragantibus, & in Aquâ periclitantibus presidio adest.

VT Flamme; sic etiam Aquę Diuę ROSÆ ancillatę sunt glorię. Anno millesimo quadringentesimo vicesimo secundo, cum Alphonfus Hispanus, qui a secretis erat Cardinali Sancti Eustachij, nauigaret (quorsum, haud liquet); nauisq. onusta, & hominibus, & mercimonijs esset, atra adeo tempestas excitata est in Mari, vt fluctus illam penę obruerent: in discrimine Alphonso fame, ac miraculorum Sanctę ROSÆ memoria occurrit; illamq. his vocibus appellauit supplex: Ah Sancta, diuinisq. cumulata beneficijs ROSA Urbienensis, si verę, qualem te prædicari toties audiui, sancta es; si mihi non somnia de tuis miraculis relata sunt, ades mihi gratiã, quã tantum apud Deum polles; ades & meis comitibus in tam indubitati naufragij. interitusq. periculo: tuas per preces, beata oh

ta oh Virgo, salutis nos compotes diuinã Binignitas faciat. Desierat Alphonfus; iamq. nauis, seu diffracta, vt quidam scribunt; siue, vt alij, cum ab inundante falo pregareretur, demersioni proximã; nauclero, & nauitis nauitui committentibus vitam, nauigantium pluribus vnda enectis; paucis, qui reliqui facti fuerant, effugij spem destituentibus, Alphonso iisdem fluctuationibus irretito, tanquam propitium fidus, e Cęlo affulget ROSA; vultu hilaris: Ne metuas, Alphonse, inquit, nam tuę non frustra misse ad me voces: illa ego sum, ad quam profugisti, ROSA. Nec plura: & eius apprehensa manu sospitem illum ad littus incedentem super aquas perduxit, non minus dexteram experientibus ROSAM focijs, qui etiam arreptis Alphonfi vestis fimbrijs, vt alicubi legi; vel, vt alibi, eadem ad tabulam, vbi de submersione dimicabant, reuertente, ac manu eos trahente, incolumes appulerunt ad Terram: ibiq. statim curuatis genibus Deum, ac Sanctam suę salutis vindices piã gratiarum actione celebrarunt: dein citra moram Alphonfus

Naufragum deducit suam

re 3

in viam se Uiterbinum versus dedit, vbi Sanctę adiens Ædem Sacram, Diuine rei solęmni pompa eius opera factę, inclinato semper astitit capite, precipuaque cum demonstratione pietatis: post, a re Diuina, cum ante Diuę Corpus flexis poplitibus non mediocri tempus; prædulcedine collachrymans constitisset, patefecit euentum, & ad illud memorię hominum sempiternę commendandum perfecit, vt eiuſdem tabella picta ipsi suspenderetur.

Huic suppar in eodem Templo prodidit, votum reddens, quod in ROSÆ gloriam conceperat, decimo sexto calēdas Decembris Anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi quinti Ioannes Græconius Polonus natione: hic siquidem cum mense Maio millesimi quadringentesimi quinquagesimi quarti Gallatiam versus Diui Jacobi Maioris Apostoli venerandi gratia cum alijs eiusdem mentis hominibus non paucis Gallicum per mare soluit; ad Burdegalam cetero periclitatus est naufragio, adeo fera tempestas ingruerat! Sed miraculora, queis Diua ROSA Uiterbien-

sis

sis clarebat, recordatio in spe illum salutis retinuit: quam ob rem voto illius Corporis inuisendi, si naufragio euassisset, nuncupato, sanctam demereri conabatur: interea nauigium submergitur nautis cum decem, ac peregrinis viginti, vnus Græconius ad Terram, *Alij opi egreditur spes, cum manu illum sustulatur, per mare sustineret ROSA presens. presens.*

Non eius visere Corpus vouit; ad eam tantum suspiria in Cælum direxit quidam Germanus, qui mercatorem agebat Uenerijs, naufragio periturus; & appulit ad littus incolumis prodigio, quod inficiari possit nemo. In cuius meriti, siq. in Sanctam grati animi monumentum reuersus Uenetijs ROSÆ effigiem efformari in telā iussit, quam in cubiculo detineret; ac sepfime coleret.

In hoc euentu videtur ipsa ROSA, vt ad suam confugeretur auxilium, ante discrimen mouisse: nam, cum Uiterbienſis homo Geminus Turris nomine in Apuliam per causam pietatis anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo ad Sancti Angeli tenderet, quodam die, post quam altissimo nox eum sōno preserat,

H 3

Ad pe- serat, primo diluculo, somnum inter, &
regnum vigiliam videt, per tecti spiramentum,
accedit. ingenti in iubare Sanctam ROSAM sic
 , se alloquentem: Gemine, fac Sancti An-
 , geli filius fias. Is contra patens: Que-
 , nam, ait es tu? sum, ipsa respondit,
 , sancta Cuius tua. Hęc effata, aigressa
 est: at Geminus eam esse sanctam RO-
 SAM intellexit quidem; verborum verò
 non assēquebatur sententiam: quare co-
 gitabundus lecto exurgens, profecutus
 est iter, adiungente se illi alio viatore,
 ad nescio quem fluvium vsque, in quem,
 aliam ad ripam vado transgredi; cum
 introissent, auctus aquis, & violentus
 amnis ambos in præceps rapuit; iamq.
 deiectos alucus hauriebat, cum illo mo-
 mento ultimo venit in mentem Geminò
 sanctę popularis suę; eiusq. paulo ante
 spectatę è Cęlo forntę: ipsam animo (neq.
 enim fas erat ore) invocat, & con-
 festim manum sibi arripi ab eà presente
 in peri- sentit, seq. ad ripam perspicit saluum
 educi cum socio, qui eum, quā potue-
 rat, apprehensum arcē detinebat experi-
 ens; esse cum Probis, quanti interfit.

Humidę
in peri-
culo in-
vat.

CA-

Disam Cecis; Auditum dilargitur Surdis.

V Ifum, si non quanti vitam pendat,
 Mortalis; certę paulò minoris;
 nec minimi Auditum, cum uterque, vt
 Vita, atq. Consuetudo iucunda sit, ef-
 ficiat: vtriusq. facultatem amittam re-
 stituit ROSA mirificę. Teutonicus qui-
 dam Claris parentibus; & aivus grauis-
 simum in morbum Venetijs lapsus ocu-
 lorum sensu destitutus fuerat, nec tam-
 eā illius per curationes recuperandi spe-
 verum attulere ipsę medicationes nocē-
 do desperationem egro videndi ampli-
 us. Ast, quia sanctimonię ROSÆ ma-
 ximę loca iam omnia peragrabat fama;
 & multa summo operę admittenda, sua
 præsertim in patriā ab eā præstita remi-
 niscebatur eger, curam ad eiusdem opę
 languori suo exposcendam convertit;
 voti religione se illigans, vbi novā frue-
 retur luce, ipsi sumptuosi ibidem ex ædi-
 ficandi sacelli. Pollicendi finis Teuto-
 nico initium statim rectę videndi fuit.
 Quod, vt quā gratum sibi fuisset, ostē-
 deret, voti persolvendi tēpus antecertit,

H 4

Ui-

Uiterbij duodecim puer annorū Laurentij nomine alterius ex oculis luce, atq. adeo spe eius in poterum vidende, quippe viduatus pupillā, penitus carens, solis precibus, etiam non suis presentissimum sensit sanctę ROSÆ subsidiū: Adornina enim Perri Consi Laurentij mater nocte filium contrerraneę sanctę commendat, & mane tam benē videntem à quiete accipit, vt, eum ex oculis laborasse, nec iudiciū appareret.

Altero oculo capta pariter erat Romę Rita quędam ē Sabinā gente Manlianensis, hęc sanctę ROSÆ miraculis, quę fama nunciabat, auditis, oculi sanitatem ab ipsā, nescio cuius voti susceptione suppliciter deperosecit; & exaudita statim est; remq. admirandā mulgorum in conspectu confecta, presertim saluati Basilicę Lateranensis, & Ioannis ē Tibure Liberianę sacerdotio p̄ditorū.

Non preces cunctata est; imō nec sui obliuione indignata ROSA alij faminz, Uiterbienti Paloccię Riccię: hac anno millesimo quadringentesimo trigesimo septimo ob aduerſam, quę sibi inciderat, valetudinem, factā oculorum,

iactu-

iacturā, Lucis aspectum à sanctorum pluribus precata erat, quin sanctę ROSÆ Cinis suę in memoriā nomen fuisse: ipsamet ei adfuit eā facie, quā ipsius imago picta passim cernitur, hunc in modum humaniter incusans: Paloccia, sanctos implorasti omnes, exceptā me, quā tibi plane memoriā cessi, Ei: & quānam es tu?, ait, mulier: Beata sum Uiterbiensis ROSA, subiicit Sancta: tunc Paloccia Pedibus sese ipsius aduoluens, ei pro Luminis acquirendovsu impense supplicauit: & sancta ter illi in palpebras exsufflans (-Poetę verbis non poetice vtar) *Lotos oculis afflanit honeres.*

Usū subito à sanctā acceptum in vno ex oculis, quo erat orbata, restata est Maria Antonij Lombardi ē Surrio deferens ad eius sacellum argenteum oculum, quod vouerat, cum, vt videret, ROSAM innocauit.

Millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio, post Virginis partū, anno Bartholomęę Angeli ē Uiterbio vitumq. oculum agritudo, & copiā, & spe videndi euerterat: quare illa in san-

ctę

*Femine
eius im-
memori
exoran-
dam se
præbet.*

Æn. I.

et ROSÆ præfidium contulit sese voto eius Corporis obsequij causâ per mensem quotidie adeundi; atq. ut caelestis in eius arâ semel immolaretur Hostia, committendi; & cessauit continuo cæcitas; votumq. famina impleuit.

Angela Ioannis Nardi Palloëij, ipsa quoq. è Uiterbio, annum iam oculorum & visionem, & pupillam sibi à morbo ademptam lugens demum optauit à sanctâ videndi vim tantam solum, quantum ad accedendum ad Tempia, quæ colere sana consueuerat, satis esset, emissio eius Festi quotannis peragendi voto: optatum Angelæ superatum officio ROSÆ est: quæ enim visionis particulam tantummodò postularat, integram est accepta.

Verùm digna profectò, quam admireremur, fuit cuiusdam Philomelæ Iusti Uiterbientis, puellæ quinquennis fides: hæc anno millesimo quadringentesimo quadregesimo octauo oculorum alterum cum amisisset ex capitis distillatione, quæ in oculo labent reliquerat, sanctæ ROSÆ Lipsana vtrò adiens, ante illa veteres querelas rationalis Philomelæ
dulci-

dulciter integravit, pro sua facultate, miserationem rogans; certe, eius con- *Puella* sequenda spe inita, à Lipsanis ad Mar- *quinque* gharitam Petrucciam Asceterij Præfidens *Ding* properat; eamq. funiculum albo filo *Rosa fu-* complexum qui sanctæ contigitur *miculo* pus, flagirat; ab eaq. curam, in tam *oculum* paruulâ, tantæ maturitatis, demirante *illumi-* traditum pupillæ, admonit: & euauit *nar.* labes, quæ oculo lucem præcludebat, *statim.*

Duo, quæ sequuntur, diuersa fuere, prodigia; sed eodem effecta horæ articulo: sacra Virgo in Sanctæ Monasterio dolore oculorum grauissimo vexabatur; & mulier nescio quæ alibi surditate fuerat affecta: eodem tempore, ut morbis mederetur suis ambæ orauere ROSAM; & ambæ exorauere.

Triplici malo, & maxime periculoso Teutonem quemdam ROSA liberauit anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo: graui hic morbo, cum oculorum, & aurium sensu, loquendi etiam vsu priuatus est, falsis defluxionibus in linguam à cerebro distillantibus, ad eò ut humani remedij, expe- esset: ad ce- lestem

lestem obtinendam medelam, Sanctæ ROSÆ Uiterbiensis rerum mirabilium memor, eam cum ore non posset, mente duas horas obtestatus est, ut ipsam sui miseresceret, voto se eius Corporis inuisendi adstringens, ubi conualuisset: protinus & visus, & auditus, & loquelæ præmptioris factus est compes, eodemq. anno, qui tunc secularis sacer, votum soluens, Diuæ ROSÆ in perpetuum deuotissimus vixit. Quando quidem verò huius etiam linguæ vidimus medicatam ROSÆ benignitatem fuisse; ad eiusdem in sermone mutis reddendo facilitatem ostendendam, quasi pro suo iure, procedit Historia.

CAPUT XII.

Mutis vocem restituit

Viterbiensis puer, Ludouicus nomine, à natali origine captus linguâ, nactus est anno millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto bonos pro se apud ROSAM paternos, auiam matrem, aliamq. religiosam mulierem An-

Angelulâ appellatam, quæ ab illâ nepotis infortunium fando audierat; eiq. consilium deprecandæ pro illo Diuæ *Videtur* derar: nocte enim proximâ in somnis *duabus* utraq. visa est sibi videre sanctam ori *feminis* pueri suum Os apponere: cuius velut *eadem ho* suspensam utramq. rei nouitas tenuisset; postea sermonem super visis conferentes, & eadem eodem tempore, ead-
emq. ratione ambabus ostensa intelligentes, Ludouicum ad sanctæ Reliquias; Deo impellente; adduxerunt; atq. ibi post oblatas Deo, sanctæq. preces, ut intra sacellum inducerent puerum, à facis Uirginibus impetrare: eius os ad os ROSÆ adiungunt; & locutus, est puer statim.

Petrulæ Paradis Uiterbiensis Antonio & Verentano nuptæ duo erant filij, quorum alter Franciscus nomine. ex morbo, erat omnino orationis expers; alter, qui Iacobus nuncupabatur, clamosus nimium identidem furiosè vociferans, ac ferè semper obdormiebat: maxime anxia parens utrumq. sanctæ ROSÆ commendauit; ab eâ petens; ut alter vocatis fieret; alter pacatus: eius di-

ci no-

ei nocte per somnum vidit Petrula inuidentem se ROSAM, hortantemq., ne merueret: namq. exauicta à se erat, & addens: Ego sancta ROSA sum. Id à muliere viro relatū est; & ipse ex certa fide auctus fiducia, sanctę funiculum, quem apud se gerebat vxor, arripuit; liberisq. adhibens, & muto vocem attulit, quā subito aliquam piscis partem postulauit, & dormitori, eidemq. clamatori vigilantiam, atq. silentium.

Francisca ex Iouio, quæ Uiterbium incolebat, à Dæmonibus occupata, modis horribilibus a eod. exagitabatur, vt aliquando vociferans, infremensq. linguam sibi inq. morderet, vnde lingue vsu relicta est penitus expers; deniq. à diuturnis cruciatibus, quibus immundi eam spiritus exercebant, nescio quo anni millesimi quadringentesimi quadragesimi noni die parumper feriatā, sanctę ROSÆ, vt se sospitaret, ex animo supplicauit: adhibuit ei Sancta eiusdem diei nocte splendore, velut aureo, circumuestita; eamq. his verbis affata: Francisca, num me agnoscis? mulier, & si muta, sic respondit: Tu Sancta

et

et a ROSA nostra es: optimā te agnosco: succurre, quęso, mihi; & spondeo, me tuum funiculum, quamdiu vixero, gestaturam. Suscepit ROSA: Libera es, ne dubites: & illicò sibi ex ore videt, Francisca erumpere sub atrii, teterrimiq. monstri quadrupedis laruā Cacodemonem, quod monstrum in solum cadens non amplius est visum: verumtamen sine vsu lingue illa permanebat, donec eius, ad obsequendum adeunti Corpus, eamq. mente deprecanti, lingue solum est vinculum. Verūm promissi oblitę aspecta est nocte quadam ROSA pullā veste amicta illam sic increpans: Francisca, funiculus vbi est? His illa extermanentē rita, vt sibi ignosceretur, flagitauit à muliere ROSA; & mane quęsito funiculo, illum arguit. semper magnā cum veneratione gestauit, animo Diuę magis deuincta,

CAPUT XIII.

Energumenos liberat.

QUod proximè supra enarratum est monet nos, eorum, quos à Dæmonibus vexatos ROSA liberauit, exemplum

empla subiungere: Nonum igitur iam, anam opprimebant. septem Demones Andream Franciscanum Fratrem ex Minoribus domesticis additum ministris, qui, antequam in religiosam familiam susciperetur, Antonius Schlausus est vocatus: quam plurimos inter cruciatus, inferni huic tortores faciem cum manibus, brachijq. euoluerant, & ad res eubelluarum proprias; ac summè ferinas adigebant, præsertim cum ad deuota Deo loca propinquaret: hunc anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi quinti Septembri alius ex eodem Franciscano Ordine cum vellet ad Sanctæ ROSÆ perducere, vociferantem audiuit, se nolle inimicæ sibi Corpus aspicere: nihilominus illuc sunt conati pertrahere colligatum, ac detrectantem maximè ad sanctum sacellum accedere, in cuius ferreos clathros ingenti impetu sæpius præ rabie caput incussit. Adiurans energumenum Sacerdos Demonibus affirmavit, a se non dimissum iri eum sacro ex loco, prius quam ex eo egrederentur ipsi. Respondit ipso ram Dux, vniuersos egressuros esse postredie: hac promissione per-

mit-

missum Andree est, ad Cenobium vt rediret. Nocte, cum laxamenti aliquantum ei nefandi spiritus dedissent, eundem ROSA conuenit Lauro coronata, *energumena* *no se ostendit.* dicens: Frater Andrea, vicinus: fac; animo intrepido sis, cras emittere manu, Posiridie manè illum denuò viderè, ac vi ad sanctam duxere innumertis, ab demonibus, molestijs interim afflictatum; maximèq. horrendum in modum, cum sacello appropinquaretur, vltulantem: cumq. ante illud haurire iuberent aquam, vnde ablutè sanctæ manus fuerant, & reuertet; in os ei magnùm intrudere baculum, quem ter dentibus refregit, interstrepentibus demonibus: *De nobis, in profundum migramus:* admouit eius ori sacerdos. Diuè annulum, vt exoscularètur: verùm refugiens osculum, mugitibus formidandis abire, illinc nitebatur, donec per vim ab illo annuli osculum extorsere: hinc subitò in pavementum est lapsus, tanquam mortuus, humorem atramento similem ore eieciens, qui humor continuo interprimos aspectus euanuit: mox, tanquam si è somno euigilaret. *Ferre mibi opem, exte-*

I

cla-

clamat; *ut exurgam*; surrexitq. liberi; & plures annos ipsius Sanctę Monasterio inferuit.

Occupauerat puellā Uiturchlanensem Demon, quę, eo quod inuitam parentes nuptui collocarant, consilij inops ipsi sese emancipauerat, à conturbatione animi nil secum ipsa reputans, cuius in se futurum esset imperium, qui, simul atq. & animi, & corporis mulierculę possessionem adiit, ad innumerabiles eam, & inuasitatas ineptias impellebat: comportarunt illam Uiterbium reluctantem ad Sanctę Corpus, vbi, cum sese illis, à quibus detinebatur, eripere, furiali more contendisset, ex conatu fatigata potum petijt, è sacratis Uirginibus que-

Femina dam audiens, diuino instinctu, aquā *Sanctę* Sanctę Manus abluir; eamq. illi potui *Māum* dandam curauit: statim à potu tranquillitōe *ablutiōe* lata puella voluit animi sordes confes- *bausta* à sionē abstergere, quod assecuta, libera, *Dāmon*: & sospes vtrō ad coniugem est reuersa; *oripitur* eumq. eo citra repugnantiam, molestianq. degit in posterum.

Duo ad Non alio opus fuit duobus fanaticis, *S. Corp.* quos maximis conficiabant, molestijs

De:

Demonēs, quā v̄ ante Sanctę Corpus *aspectu* vno, eodēq. tempore ducerentur: pro *ab spir:* *tinus* enim ab ambobus depulsi tortores *deserunt* inferni sunt.

Minori labore illos à filiā depulsi *RO.* *SÆ* p̄r opem anno millesimo quadringentesimo quadragesimo seprimo Margarita Angeli Tincosini: solā siquidem Sanctę pro filiā implotatione ipsam illic vindicatā habuit ab spiritibus, que is ab improuiso pauore aditus in eius corpus patuerat, quiq. eam itā vehementer vociferari cogebant, vt vicinitatis totius aures obtunderet, ac si infestissima esset inferni clamoris Echo.

CAAUT XIV.

Debilitatos roborat; soluit nervicos; insaniabilia vlcera persanat.

Iacobus de vulpe Uiterbiensis, Disciplinatis, vt nominabant, & Charitatis Uiterbij Pręfatus, equo, dum is ruri precipitanter excurreret, prolapsus manens, ac debilis est relictus: sexto Sanctę Clare die ad Sanctę ROSÆ Cadauçę

I 2

sub:

Soldora subalaribus fuleris accedens, diu illi-
zione de multamq. pie supplicans est moratus;
bilis soli post preces nequaquam cunctata est *RO-*
datur. SA illum pristinis viribus restituere. In
 cuius admirandi beneficii fidem subala-
 ria fulcra ad eius ille sacellam appen-
 dit.

Uiterbiensis femine illustri loco nate
 Laure. Cakalaensis nomine manuum of-
 ficium reddidit, quo priuata fuerat hoc
 euentu. Laurentium eius parentem bar-
 barum in modum trucidauerant, qui il-
 li infens erant: qua de re, vt cognouit
 Laura, dolore oppressa ac terrore adeo
 est, vt, accurrente e ceteris corporis
 partibus ad cordis presidium sanguine,
 manuum ipsi, digitorumq. nerui reman-

Fabula serint deinde contracti: voti se religio-
 ori corp: ne adstrinxit Sancte ROSÆ habitum
attrahere induendi. si conualesceret: mox ad eius
manus ex Reliquias aquehi se iussit; eisq. contra-
glicatur. ctas imponēs manus, hęc continuo robur
 amissum recepere.

Alium quemdam ex Neapolitano Re-
 gno, vt omium membrorum contra-
 ctione explicaretur, ad balnea Uiterbi-
 onia deuexere: sed nihil illis proficien-
 tibus

sibus, immedicabile suum malum js an-
 b:tratus, reditum meditabatur ad pa-
 triam: nec tam cito tamen, vt aliquot
 Uiterbij dies in taberna diuersoria non
 subititerit: ibi cum multa ex operibus a
 Diua ROSA supra omnem Nature vim sola in-
 perpetratis audisset; statim ex animo uocatio-
 supplicem se illi pro sanitate exhibuit, ne ROSÆ
 sperans fore vt exaudiretur: haud cum mem-
 ctanter illi membra remissa ab contra- or: omni-
 ctione sunt. In animi graui signum sacra contra-
 js ROSÆ Lipsana inuisit: ac postea, ne hęc sol-
 ambigi de miraculi veritate posset, ad iur-
 paternam domum voluit pedibus remea-
 re.

Ob insanabilem eruris fistulam Mat-
 theus Sciacca Uiterbiensis pedem si-
 bi recidi mandauerat: dum instrumenta
 expediret Gentilis chirurgus, aderat a-
 dolescens Iulianus Mutij appellatus (de
 quo alio loco non pauca) adolescens
 quondam effrenis: hic percensens; quæ ROSÆ su-
 expertus in se fuerat, ROSÆ miracula, miculi ap-
 hortatus ipsum est, vt sanitatem ab ea plicatio-
 peteret; ipse a Iuliano Sanctę funiculum, ne sana-
 quem js gestabat, poscens, illo egram tur siflu-
 pedem, Sanctam, vt opitularetur, vocans la.

contigit: & procul morâ, chirurgo obstupescente, sanus apparuit.

Philippa è Suario octo annos in cruce perpeffa erat titulam in duodeuiginti diuisam ora, tandem malum intelligens nullâ esse medicabile hominum arte, sacramento se arctissimo obligauit, si sanitatem sibi ROSA afferret, in ipsius *Horren- de fistule* monasterio religioſe Familie nomen dandi: subito allata Philippę sanitas à *medicatur.* ROSA est, & illa ad eius monasterij proficenda instituta sese traduxit, non varia, & mutabilis femina.

CAPUT XV.

Quosdam è mortis extremo discrimine extrahit, qui in illud ex diuersis & naturalibus, & violentis causis inciderant.

Petrula Valentini Serfredi vxor ita ex faucibus laborabat, vt glutire nihil, præter stillatitij sacchari exiguum, & magno cum nisu, posset: septimo, quam ita occiperat angi, die ad mortis deducta est fauces: hic eius oculis obseruato

nerfata est ignore formæ mulieris veste candida cooperte, quę illi, vt à Sancta ROSA efflagitaret salutem, persuasit: *Anginõ efflagitauit* Petrula votum addens, vbi *grauiter* eam recuperasset, cereum ad ipsius Cor- *laboran-* pus afferendi, efficiendiq; vt unum ante *si mede-* illud fieret sacrum: hinc repente è mor- *tur:* bo emerfit; & voti exsoluit religionem.

Anno à Christo nato millesimo ter- centesimo sepruagesimo, bellum gerente cum Uiterbiensibus Britanno, cum se illi post quamdam in hunc eruptionem recipere, Mattheum Trasmundum infecurus ad menia vsq; est eques Britannicus; collapsumq; in humum tam diu Equi vngularum pulsu preculcauit, quoad sensus, ac motus penè omnis extorrem censuit interemptum: Sanctam js ROSAM ad se iuandum inuocauit suppliciter: eiusdem diei nocte illa se pie mulieri, Dominicę nomine, oculis ob- *Iuuenem* tulit; & Dominica, inquit, Matthei *ab ossifra* Trasmundi matri dicite, vt sublatum, *gio libe-* suum filiũ extra menia properet, dum, *rat,* viuit; nec eum amplius exire pugna- rum sicut: etenim, si non occidit mo- *do,* do, alia vice non abibit incolumis.

Executa est ROSÆ mandatum mulier; & manè vna cum Matthei patente illò profecta, ipsum respirantem inuenere; intulere in Ciuitatem; & ROSÆ monito obtemperauit mater.

Uiterbiensis puer, cui nomen Dominico erat, paribus edito colludens in loco, ruit, obtritusq. est: sustulere illum agnati semimortuum: eiusq. patrocini-

Contritum um Sancte ROSÆ mandauere: hæc *redinte* *grat puerum* *rum* *re* per speciem se illis ostendit; nunciavitq; saluum puerum esse: saluumq. reuera illi mane repererunt; ac Sancte se esse magnoperè deuinctos facti sunt.

Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo, à Virginis partu, anno Catharinę Philippi Uiterbiensis filię pedem in agro ante ora matris perstrinxit morsu agnis, virusq. acre eam humi strauit: occludentem oculos, & propè moribundam in vlnas mater sub-

Veneno leuat; ac Diuam inuocans ROSAM ei *peruen-* *tem ser-* *uat* . recipit, filiam, si reualescat, à se diuino Cultui in eius monasterio dicatum; & protinùs omni defuncta periculo est adolescentula.

Uiterbij Hieronyma Antonij è Larthemiano

themiano, vulgò Ciuitate castellana factarum Virginum nūcro in Sancte claustris, adicipra sanguinis profuuio ex ore mensum totum vexata fuerat absq. intermissione, ac requie: huic mortis icium in horas singulas ex desperato morbo prestolanti, quadam anni millesimi quadringentesimi quinquagesimi secundi nocte, cum vim sanguinis profunderet maximam, fuit in oculis facies ROSÆ dicentis: Me nostin; Hieronyma? Respondit egrotata, à se quidem ipsam non rarò vitam; verum eo tempore, animo ac memorià comprehensam, non haberi: suscepit Sancta: Ego Beata gens animam, ROSA tua sum. Hęc inter, lectulam suam respiciens Hieronyma, illum cernit sanguine in terram defluente redundare: quam ob rem Deum, & Sanctam implorans ROSAM, itatim valens exurrexit, alijs, quę pro eius prospero exitu Cęlites precabantur, mirantibus: eo quod fieri nequaquam posse jis videretur, vt, quę vacaret sanguine, cuius tanta copia ex eà effluerat, vitam speraret.

Gemine Dominici è Monte Leone, Uiter-

Uiterbij septem immedicabilia alterius ex vberibus vlcera teterrimos persepe ciebant cruciatus, quibus coacta est ali quando tandem cum morte configere: tunc vitā suam Sanctę ROSÆ admanda uit, quę nocte se illi videndā per quietem exhibens: Gemma, quando te mihi commendaui, ait, somnum excute; & sanam te comperies: somno excusso, verissimum experca est Gemma, non sine admiratione circumstantium, & suā, quod locuta ROSA fuerat; eiq. obsequiosa, dum vixit, fuit.

CAPUT XVI.

Ab ijs, quos Febri in extremum Vitę momentum adduxerat, mortem arceat.

ROME anno millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto ex acuta febre agebat animam Alphonsus Borgia Valentinus Cardinalis tituli Sāctorum Quatuor, qui postea Pontifex creatus Cānus Tertius appellatus est: hic postremo illo vitę articulo Sanctę ROSÆ remiancens, vouit, si per eam, reci-

*Calisto
3. tunc
Cardi-
nali se-*

reciperet valetudinem, ROSAM ex sobrem adlido argento se ipsi missurum; & statim, mit. depulsa febre, liber enāsit: ROSAM vero, quę etiam nunc extat, anno posteriore millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto misit.

Anno millesimo quadringentesimo Patria quadragesimo secundo in vitę, mortisq. sua Guverfabatur confinio Aquilanus Presul bernato-cognomine de Amico, Uterbij, & Prorri in exuincie Patrimonij Gubernator: hic, si-tremo vi-niul ad Sanctę perfugit opem, multo-te cur-rum in ore, maximē Petruli Buffij Pa-sant isert-tritij Uiterbianis, in statum valetudinis sanie-ritinum restitutus est.

Palocia Cęci molitoris agnomine, eiusq. nata Ioanna capitali, ac pestifera preste febre, anno millesimo quadringentesimo quinagesimo primo, ab omnibus, quę pauperes, deuenctę fuerant: nocte quadam, cum alteri altera adminiculo esse in rebus necessarijs non posset, iam precipites in mortem erant: sed mater dupliciter merens, & suo, & filię malo, petijt a ROSA, vt suppetias Duabus miseris Vitam ferret; & in medijs doloribus consopit est: sopor Sanctam in conspectum de-

*Duabus
miseris
Vitam*

dit

amitten-, dit ita solantem: Palocia, sic habeto,
tibus do-, te, tuamq. natam ab interitu vindic-
nat salu-, carum jri; & grabato cras consurre-
tem, & curas firmas. Ita factum vtriq. est, vni-
 uersis id prodigij loco habentibus.

Habebat Uterbij domicilium Catha-
 rina Aretina, cum ipsius nepotulus, qui
 semiannum supra bimatum agebat, ab
 exitiali febre iam propè erat, vt euola-
 ret ad superos: tunc illa susceptum in-

Abluti- sinum ad Sanctę Corpus paruulum as-
onis Ro- portauit: illic vltimum ducenti spiritum
se manu- quedam ex Ascetrijs aque modicum,
um stilla- vnde ablute ROSÆ Manus fuerant, in-
morientē stillauit in osculum: moriq. acutum ab-
recreat illo, morbusq. discesserunt.

Ferrarię, millesimo quadringentesi-
 mo quinquagesimo quinto à Christi pa-
 rà Uirgine anno, Marię Laudianę Pel-
Lethatē legrinę periculum intulerat vitę febris
febrem amorticera: votum hæc nuncupauit, si
femina pristinam ad valetudinem reuocaretur,
expellit. eundi Sanctę Corpus veneratum: postea
 obdormiscens, experge facta est incol-
 umis; votumq. insequentis anni Octo-
 bri persoluit.

A mortis extremo periculo vnumquemdam
pluries, deniq. etiam a morum corrupte-
lā retrahit: aliumq. in ipso mortis li-
mine sanitati reddit per suum fu-
niculum ROSA:

Iulianus Mutij ex Tuscaniã, cui ag-
 nomen incidit Horologio, ado- c. 14
 lescens, quo de supra, cuius cum etate
 progrediebatur improbitas, anno mil-
 lesimo quadringentesimo trigesimo sex-
 to magis laxauerat frena licentię: qua-
 propter, illum vt compesceret; eiusq.
 animo moderetur Numen, longissimã
 eum mensium tredecim obsedit febris,
 donec ad vitę extremum peruenit: re-
 dintegrata tunc illi casu est Sanctę RO-
 SÆ memoria; ad eiusq. confugit opem, *Mortem*
 concepto semper ferendi eius funiculi, si *a iuvene*
 morbo releuaretur, voto: morbo ipsum *depellit*
 abiecta omni cunctatione ROSA rele- *semel*.
 uauit; & funiculum circumligauit ipse
 sibi: verum post menses tres illum vxo-
 ri tradidit, sibi amplius non esse opus
 iactans. Non multo post febris eum
 tam gravis, tamq. immanis capitis do-

Hierem.

Ior inuasit, vt iterum de vitâ dimicaret: eo tempore animum ipsi tetigit memoria voti, atq. funiculi: hunc statim assumpsit; ac sibi vix circumdedit, cum & febri, & dolore penitus dilabente, sanitati redditus & firato surrexit: at post menses circiter quatuor illum preiura deposuit statuens nunquam posthac resumere: tunc verò regressa est acerrima, & lethalis febris: & hac tertiâ vice iam, concertabat cum morte: votum, gerendi funiculum, donec sibi quicquam superesset virium, emittit, & continuo confirmatus ex morbo est: quibus elapsis mensibus funiculum abiicit: vxor, & vota, & præterita pericula viro in memoriam recigit, verbis eum insuper castigans: ille excaudescens hunc in modum respondit: Nec Virgo Maria, nec Sancta ROSA efficiet, vt hoc funiculum vnquam amplius me præcingam. Finierat, & proximè à maledictis febri eum exitialis cum cruciatibus ad eò aperiis occupauit, vt post paulo actum esse de eius salute medici declararint; & verò argumenta mortis indubitata in ipso apparuerant. In temporis illi sacrile-

leg.

legiorum memoria pectus fodit; demit denique sensu, se, vt habebat, moribundum è lecto, manantibus lachrymis à Diuino Numine, Deiparâ Virgine, Sanctaq. ROSA, precatus est veniam, quæ data illi contestim fuit: namq. & ad prætinam valetudinè, & (quod est magis optabile) ad æternæ salutis curam reuocatus est illico: voti præstitit fidè; Diuamq. ROSAM perpetuò cultu, & obseruantia est profecutus.

In valetudinario animam exhalabat iam inter sacerdotales preces Bartholomæus Lambardus Uiterbij incolens, cum forte fortunâ illac puer, qui Sanctæ ROSÆ gerebat funiculum, transiens ad spectandum accedit; Deiq. afflatu funiculum super expirantem proiecit: subitò hic oculos adaperiens grabato omni liber à morbo se abstulit.

indicat.

CAPUT XVIII.

Trium extinctorum, atq. etiam Equi mortui vitam ROSA restituit.

Dominicum Marci Gualdi Uiterbensis grauius abstrulerat morbus; fueratq. in fereuo iam compos-

tum.

tum eius corpus, vt exportaretur ad tumulum tempeſtiue. Interea, dum eius morti ceteri ſanguine coniuncti illachry-
Lachry- mant, Couella coniux, dolore nimio ex-
mis femi timulante, ad Sanctę corpus effugit; ibiq;
na vitam tantum de viri morte fleuit, vt Sanctam
mortui ad commiſerationem inſcia commoue-
coniugis rit: nam inde ad coniugis cadauer fu-
obinet. nus emiſſura regrediens, ipſum ad vitam
 rediſſe, omniq; egritudine carere videt.

Miraculo aegerant plurimi, cum euenit; Deoq;, ac Sanctę ſe magis hinc obſtri-
 ctos conclamarunt. Multos deinde an-
 nos vixit Dominicus: & factum vxoris
 impenſa in ipſo, vbi Sanctę Corpus re-
 cubat, conditino effectum licet aſpicere.

Chatharinę Petri e Baſulo ex Tuderiſ
 Diaceſſi Romę commoranti morbo ab-
 ſumptus eſt coniux; paulo poſt capitali
 paucorum dierum febrī extinctus eſt e-
 tiam trimulus puer Iacobus nomine:
 hunc deſſens iam miſſura ad humanum
 erat, cum Diua ROSA, totq; beneficia;
 quibus opem inuocantes ſuam afficie-
 bat, eius memorię occurrunt: cumque
 illius cultū eſſet ſummopere addicta, il-
 li ipſa ſuas quoque curas expoſnit con-

ſidens fore, vt puerulum eius deprecario
 vitę compotem faceret, votum ad-
 deus Uiterbium eum eo petendi, tum vt
 reuerentiã eius Corpori exhiberet; tum
 vt afferret ſacello cereum: lætitiã lu-
 genti attulit Sancta continuo, dum pue- *Infante*
 rum vidit, & mirata eſt Catharina in lu- *d mortu*
 cem reuocatum. Propter quod factum *is exci-*
 obnoxiam ſe quidem Deo Sanctęq; mox *rat.*
 eſt atteſtata: verum voti memoriã haud
 quaquam conſeruauit: quã de cauſa no-
 ſte quadam in lecto vigilans Diuam vi-
 dit hec ſibi loquentem: Catharina, tu-
 us natus manet in vita: in memoriã,
 promiſſi redi: Uiterbium tende dom-
 um meam inuiſum; quodq; debes, re-
 fert. Stupor Catharinam, & manda- *Ex pro-*
 ti, & viſi paramper deſixit: mox, ecque- *bat ob-*
 nam eſſet, percontata eſt. Reſpondit *liuionem*
 illa, ſe eſſe Sanctam Uirginem ROSAM, *promiſſa,*
 ab Epicoſo Romano approbatam, &
 Condonationem rogat negligentię Ca-
 tharina: Sancta ab eius conſpectu abiit;
 & mane proximo ea cum filio Uiterbi-
 um eſt profecta: dicatoq; cereo, prodi-
 gium verbis, vt perlectum eſt, expreſ-
 ſit.

Anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo primo: cum prope adesset, vt pareret Paulina de Uetere, viribus fracta, & nunquam antea expertis doloribus afflictata, quod partum edere non valebat, ad mortis limina iam perlata fuerat: Sancte se, quod' in illis mortis angustijs fas fuit, pro valetudine; fetum, quem quintum cecimunt iam diem a se frigentem gestari in utero senserat, pro vita commendauit. Nec frustra *ae vita e-* enim verò: subito nanq. ex morbo regresso *vi-* creata est marem enitens, qui sine spiritali *nam lar-* tu a domesticis aspectus omnibus, mox *gitur*. ab ortu spiritum resumpsit; viteq. particeps menses non paucos fuit.

Sed non Homines tantum; adhuc etiam (quod coronatus Pfaltes de Deo precinuit) iumenta saluauit ROSA: millesimo enim quadringentesimo trigesimo sexto anno; Angelulo è Porchiano in arduo prolabe transitu sarcinatus Equus interijt: erat hic Angelulo vnicum vite subsidium, quippe tam egeno, vt aliud nihil ille haberet, preter eius vocationes ad visitandum: quare ex Equi & sarcinae iactura multò magis desperationem

trahens, in lamentis, luctuq. multum diei spatium iacuit: mentis denique Sancta ROSA subeunte, preces ad eam summis pro crumnis suis fudit, vovens, modò Equus reuiuisceret, commissurum, vt semel augustissima Eucharistia in eius Templo offerretur. Uix verba expedijt, cum viuus insurrexit Equus, omniq. impedimento solutus. Pro quo Deo, Sancteq. maximas agens gratias profecutus est iter; votumq. persequit.

CAPUT. XIX.

Facunditatem sterilibus impetrat; difficultatem enitentiam adiuuat partum.

Felix Marco Buffio Uiterbij apprimè nobili nupta, cum concipere ne utiquam posset, Sancte ROSAE spondit, si eà deprecante conceptum sibi indulgeret Deus, se illi in lucem perlaturo, seu virilis, siue muliebris esset sexus, quomodo eius nomen imposituram: concepit; & Mari non consueto temporis curriculo interiecto *me impo-* masculinum peperit; eiq. nomen dixit *Ro-* *nit Ross-* *ato;*

Vir Germanus familie claritate insignis, orbatu liberis fuerat; insuper & spe illos in posterum suscipiendi: eo quod coniugem vis concipiendi defecerat: voto sese obstringit, si saltem vnum acciperet natum, Sanctę ROSÆ nummi aurei offerendi annui, quamdiu viueret: vxor concepit, & solito interposito tempore masculi fecit partum; dissoluitq; coniuuorum

Sed, vt magis necessarium fuit ROSÆ auxilium difficultate pariendi laborantibus, ira fuit presentissimum. Francisca Nardi Maltempo Uiterbiensis, transuersa in aluo prole prohibebatur parere cum tempus iam appetisset: quare atrocissimi eam aggressi dolores per quatuor solidos dies, noctesque ad mortis angustias perpulerunt: à Sancta tunc opem Francisca flagitauit; deq. ipsius Matrem ablutione combibit: eam vix degustata, egressa est insueto modo proles ex utero in terram prociens, quin vite haberet signum: sed obstetrice Sanctam invocare non desinente, visus est halitare puer, ac sese mouere; itidem parens leuata sana, & vixens descendit; multosque

an-

annos inter viuos ambo superfuere Sanctę ROSÆ numquam immemores.

Anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio Luminata è Uiterbio doloribus perquam diris cruciata, eo quia edere fetum non poterat, Sanctę ROSÆ pollicita est, si presidio sibi ad puerperium esset, vbi feminam eniteretur, ei nomen ROSÆ posituram: enixa feliciter est puellam statim: sed promissionis oblita aliud ei nomen imposuit: *Oblita promissa* hinc incepit exarescere penè ad interitum vsq. puellula; ac tunc excitauit addituram *materia* pro cogitationem voti memoriam Luminata *lis accepta;* tulitq. ad Sanctę Corpus nliam: atq. *ta pericli* ibi sacrarum ceremoniarum cultu adhibi *tatur.* ro, prioris nominis facta ei mutatio est in nouum ROSÆ; &, nullà interposità morà, eadem se planè recreauit.

Millesimi quadringentesimi quinquagesimi quinti Maio, cum utero graui esset Constantia Masculini è Uiterbio vxor, illi se casu se dolio vinario: vtq. sibi ab irato coniuge caueret, illud, cum deuolueretur, sustinere voluit: proinde doloribus ferocissimis correpta per quinque continenter dies, sine vllà quiete.

ad vitę finem accessit : in quo periculo Sancta ROSA Constantię fuit suffugium, à quā statim & sedari dolores ; & prohibita in ipsa abortio est : quin etiam effectum , vt matrem paucis post diebus felicissimo partu daret , qui ROSÆ ab *Scholem* eā fuit bis referendus acceptus : nam *datam* , quadam à partu nocte somno soluta *etiam* à dit sub Felis immanis specie monstrum Lemuri- infantis gulam interstringere : & quia *bus ser-* pavor exitum voci precluserat , animo *pat* . Sanctę opem imploravit ; ac protinus monstro evanescente , natum reperit , & si ob discrimen vehementer vagientem , sospitem tamen .

Millesimo quadringentesimo trigesimo anno Angelam Furlani è Uiterbio in aluo gestantem , cum sola in suā vineā esset , imperiere dolores , & vna cum intolerandis sanguinis fluxionibus sequissima tormina : quam ob rem subsidij expes omnis peritura iam erat , cum Sanctę ROSÆ ipsi in mentem venit ; simulq. ea eam supplici per fugit prece , confirmata ex morbo repente est citra abortum fetum maturo tempore faustē edens , ROSÆ obstetricante ope .

Insones , Sontesq. ad eius confugientes opem carcere ROSA liberat .

Millesimum quadringentesimum sexagesimum circiter annum , iussu Ioannis è Reare , qui Presul Uiterbio moderabatur , coniectus in custodiam est , obstrictusq. compeibus ob crimen pro certo ipsius sumptum Uginus Albanensis viri nobilis Angeli Ron o ij penus procurator : apud Sanctam ROSAM suas deposuit querelas Uginus *Vincto* valdē ex animo : quę ipsi eiusdem diei *apparit* nocte clarā in luce ante oculos refulsit ; , prehensoq. manu : Ne timeas , ait , Uginę ; namq. ego tibi dux , & patrona adero in iudicio , in cuius confirmationem dimitteris è carcere die , crastino . Reddito die inter interrogationum tricās tam sagax , & acuta dux fuit Uginio ROSA , vt eius explicatā innocentia , sine vllā morā missus factus sit . Diuę officium maximis gratiarum actionibus Uginus agnouit ; studioq. illam semper coluit incredibili .

Anno millesimo quadringentesimo

quingagesimo, cum Romę verfaretur ad pontem Ælium Guillelmus de Boxinetura ex Arelatenfi Diœcefi Cenobij Maulianę Urbis Monachus, & Uembreni Moderator, in vincula ductus innocens est propter indieia pro non dubijs putata sub eaufa, quod peregrinatorum quorundam, qui despoliati fuerant, latrocinio interfuiſſet. Cum tandem poſt varias diſcuſſiones ventum ad tormenta eſſet, in ipſorum conſpectu exclamat Guillelmus: O Sancta Uiterbienſis ROSA, fama inelyta: ſi ea, que de te celebrantur, falſa non ſunt, innocentiam tuere meam; mihiq. noli nunc deeſſe. Eiuſmodi exclamatio tantum terroris Iudici, liſtoribuſq. incuſſit, vt ſtatim alter in alteriuſ defixus hereret obtutu, quin cum quiſquam auſus ſit alloqui, ne dum tangere. Itaq. vt innoxius, qualis reuera erat, ſolus a vinculis eſt.

Solum inuocata ſtatim liberat.

Sed ad omnium in ſuo auxilio fiduciam alliciendam, non ſolum in fontibus vincis, aſt fontibus quoque rogata ſuccurrit ROSA. Annos aliquot Uiterbij moratus fuerat; viſendiq. Sanctę Corporis officium ſepe preſtiterat Iuuenalis

Auto-

Antonij illuſtri loco Narnię natus: hic in imam ſuę patrię turrim truſus cum duobus ſocijs fuerat ob graue admodu, & capitale crimen: vt de miris beneficijs a Diua ſuos in ſupplices collatis memoriam acceperat, eius aſſequendi patriocinium in ſpem venit: idcirco ſalutem ei ſuam intimo ex animo commendauit: ipſa vero Iuuenalem hac ratione de vinculis eximit: ſenſit ſibi js manna a ROSA capi, ſeq. e compedibus, catenisq. extrahi, quin earum relaxarentur ſere; nec non & vſq. ad celſiſſimam turris fenettellam eleuari, inde exportari procul Narnia eod, vbi ſeruandi ſui copia ipſi ſuppeditauit. Reſtam noua, ac repentina oculis obiecta immobiles animi duos reliquos pene reddidit, qui ſatellitibus vocatis euentum enarrarunt: inſpexere ipſi compedes, catenas, ieras, carceris ipſos angulos, ſi quid forte perfactum, aut morum inuenirent: vtq. omnia integra, & immota ſunt viſa, rem pro miraculo habuere. Porro Iuuenalis effigiem facti voti uam ad Sanctę ediculam attulit, que etiam num extat priſco more expicta.

Inſolita clementia reum in libertatem aſſerit.

Quod

Quod superest, innumeri sunt, quos
 & à pestilentia; & ab exitiali, ignotaq.
 febris; morbo pleurítico insanabili; co-
 li doloribus: heterocranea; alijq. hor-
 rendis capitis cruciatibus; apoplexia;
 sanguinis profusione; aqua intereunte;
 atq. ab omni alio egrotationum genere
 ROSA mirabili modo vindicauit, siue
 ipsius tantum auxilio implorato; siue
 perporato de ipsius Manuum pretio sa-
 ablutione modico; siue ipsius tum ge-
 stato, tum infirmis partibus admotò fu-
 niculo, quorum exempla singula com-
 memorare breuitatis gratia mittimus;
 alioquin bene amplum implendum ef-
 fet volumen, cuiusmodi est illud, in
 quod eius consecrationis relata sunt a-
 cta, ubi eorumdem plurima percesen-
 tur. Verùm præterendum silentio enim
 verò non est eius Cadaveris vltra qua-
 tuor sæcula incorrupti, flexibilisq. pe-
 renne miraculum, in cuius laudem eius-
 dem Sanctę Illustrissimus Ciuis Iulius
 Comes Buihus, perargutus nostri
 sæculi Cyenus italico metro, quod
 ego ex fide hic verto, sic ce-
 ginit:

Mac,

*Mac, cui Styx, & Opes, & Amor cessere, labores
 Cum vita inter, adhuc parua puella foret:
 Ut viuens tria Monstra immania strauit; & annis
 De rapidis Vita fundita Trophæa locat.
 Utq. notam nunquam illi vllam graue crimen inuffit;
 Sic modò nulla A Eui tabe subacta, viget:
 Sincerusq. Sinus, cui Mens tam casta iugata est,
 Delusos astus Regna docere manet.
 At Superùm si vna auxit tam sæcula cultum;
 Vel gelida in cunctis excitat vsque Fidem. (us
 Cerne ROSAM, inficiens Numen, mirabere clama-
 Huus, Inocciduum, Membra caduca præbant!*

CAPUT XXI.

*Testimonium Diuę ROSÆ sanõitati à
 Summis Potificibus, Imperatoribus, Re-
 gibus, ac Dynastis, quæ dictis, quæ
 obsequijs præstitis datum.*

O Misso, quod in octauo decimo li-
 bri primi huius Vitę capite recen-
 suimus, ab Innocentio Quarto in RO-
 SÆ sauõimonie restificationem factum;
 & ab eius proximo successore Alexan-
 dro Quarto, quod in libri secundi capi-
 tẽ secundo commemoratum est, ne di-
 eta

Inn: 7. Et repetam, Innocentius Septimus no-
Rosa Re nis Augusti millesimi quadringentesimi
liquias quinti Uiterbium uentus, ibiq. vsq. ad
venera- tertium idus Martias millesimi quadrin-
tur. gentesimi sexti commoratus Diuę sacra
 Lipsana uenerationis ergo crebre reui-
 fit; admittitq. admiranda omnia, quę
 magno tunc numero diuina per eam

Itē Mar patrauit Virtus. Martinus Quintus, cum
tinus 5. in Constantiensī Concilio ad Petri Na-
 uis gubernacula regenda euocatus, Ro-
 mam contendens Uiterbiō transisset,
 Sacrum ROSÆ Corpus uisitare una cum
 splendore comitari suo uoluit anno mil-
 lesimo quadringentesimo uicesimo pri-
 mo, eius Monasterium donis non vulga-
 ribus cumulans. Millesimo quadringen-
 tesimo quadagesimo tertio anno Euge-

Eugenius nius Quartus Romam uenis reuertens,
bis diuer cum Uiterbium peruenisset, Sanctę RO-
so tempo- SÆ sacellum adiit, ut ipsius Reliquias
re. coleret; singularisq. pretij reliquit mu-
 nera: iterumq. anno millesimo quadrin-
 gentesimo quadagesimo sexto Uiterbi-

Idem e- um, ut Diuam ROSAM ueneretur, ue-
am 175 nit uicē, tum quia precipua eius, reli-
Martyro giōne tenebatur, tum quia ex plano Cle-

ii. Communisq. Uiterbiensis relatu per- *logio Ro*
 doctus de eiusdem & sanctitate, & mi- *mano se*
 raculis fuerat: preterea eidem Clero, *iussurum*
 Comuniq. supplicanti annuit (quip- *describi*
 pe Alexandri Quarti mentem didicerat) *spondet*
 effectuum se, ut ROSÆ Nomen aliarum
 Sanctarum Uirginum adserberetur No-
 minibus in Romano Martyrologio: sed
 rei euentum voto non respondit: quia
 Uiterbienses a Sanctę cultus prouehen-
 di studio curis maximis retardantibus,
 Eugenius perfunctus fato est, qui tam-
 en Sanctę titulum ROSÆ attribuerat in *Sanctę*
 Diplomate, quo Christianorum arcebat *titulum*
 sacris Asceterij bona occupantes, quod *Rosa de*
 Diploma pridie idus Septembris mille- *ait*
 simi quadringentesimi trigesimali septimi
 datum fuit Bononię. Hoc titulo etiam *Item Nō*
 Nicolaus Quintus, qui Eugenio suffe- *colaus 5.*
 ctus est, eam cohonestauit in illis Pon-
 tificilibus litteris, quibus Uiterbiensī
 Uniuersitati edixit, ut singulis annis
 Purificatę a Puerperio Uirginis die sa-
 cro ad Sanctę ROSÆ Templum tres ex
 candida cęra funales faces afferret: quę
 Litterę ad tertium nonas Aprilis mille-
 simi quadringentesimi quadagesimi

noni sunt date. Sanctę nomine item eam
Item dixit Calistus Tertius, qui in Nicolai lo-
Calist. 3, cum subiit, Diplomate, quod decimo
Et in ca- septimo calendis Iunias millesimi qua-
talogoss. dringentesimi quinquagesimi quinti
conuē- prodijt; qui & in Sanctorum catalogo
rari ius- describi eam iussit: de qua quid senserit
sit. idem, cum esset Cardinalis, libri secun-
 di sexto decimo capite scriptum est; &
 quam eiusdem Sanctę studiosus Petrus
 Lucouicus Borgia eius nepos fuerit po-
Pius 2. stremit capitis initio perspicitur. Pius
bis, ut so- secundus, qui Pontificatum post Cali-
lum eam stum gessit, Uiterbium ob id tantum, ut
uideret, venerationem Sanctę ROSÆ exhiberet,
Uiterbi- se hjs transtulit, semel anno millesimo
um iuit. quadringentesimo sexagesimo; iterum
 millesimo quadringentesimo sexagesi-
 mo secundo, statimq. Romam rediuit.
Item Sancta appellauit ROSAM Xistus Quar-
Xistus 4 tus etiam, Pontificijs litteris, quę no-
Rosam nis Nouembris millesimi quadringente-
vocauit. simi septuagesimi primi editę sunt; ra-
Sanctę: tumq. effecit Festum, quod ei agebatur,
 agiturq. pridie nonas Septembris Ro-
Appro- me, Uiterbijq. & mandauit idem ipse
bauit Fe ut supra tria funalia circa ab Nicolao
 Quin-

Quinto indicta, sex alia offerrentur, tria *Item* 2
 natali Sanctę Clare die; tria Feriã Sacri *quod co-*
 Diuę ROSÆ Corporis translatione no- *lebraba-*
 bilitatã. Quę cuncta hac Feriã coniun- *tur.*
 ctę solemnĩ pompã ad Diuę ROSÆ fe-
 runtur quotannis à Magistratu simul cõ-
 lectis omnium artium opificibus, non
 sine plurimorum omnis ordinis, sexus,
 etatis comitatu, ab anno millesimo qu-
 ingentesimo duodecimo, vt in generali
 Consilio, Romã consentiente, decreuit
 Uiterbiensis Uniuersitas idibus Maij e-
 iusdem anni, Iulio Secundo Christianę
 Reipublicę Principe, ac Parente. Cle- *Item*
 mens Septimus eam vocauit, & clarę di- *s. dixit*
 xit Sanctam in Diplomate octauo calen- *Rosam*
 das Aprilis millesimi quingentesimi vi- *Clem:* 7.
 cesimi quinti Romę dato. Idem à Pio
 Quarto quoq. est factum in Pontificali- *Item*
 bus litteris Romę idibus Nouembris *Pius 4.*
 millesimi quingentesimi sexagesimi ter-
 tij editis. Hactenus autem memorata
 Pontificum Diplomata in Diuę Ascete-
 rij tabulario asseruantur.

Nec verò Pontificum exempla sequi
 pretermisere Imperatores, Reges, ac Impera-
 Dynastę. Sigismundus Imperator an- *tor Sigis*

mendus no, qui ab ortu Salutis millesimus quadringentesimus trigessimus tertius vertebatur, iter Uiterbio faciens, ad venerandum Sancte Corpus contulit sese; & valde pretiosa Templo impertitus est munera. Anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo, cum

Item quinto nonas Martias Uiterbio pertransiret Fridericus Tertius Romanam, proficiscens, Sancte ROSÆ Reliquias scoleni causâ adiit; & Monasterium thesauro ingenti est muneratus: anno vero millesimo quadringentesimo sexagesimo nono Româ, vbi eum Imperatorio insigni Nicolaus Quintus euinxerat, Uiterbium rediens, rursus Diuę Corpus venerabundus obiuit, non paucis & Romane Ecclesie Patribus Augustis, & Episcopatus gradu decoratis, & Principibus, & nobilibus Uiris prosequentibus.

Aragonie Rex Alphonsus pro eâ in Aragonie Rex interposuit operam, quam quis possit, studiofissimè, precibus cum Calisto Tertio quam diligentissimè agens per missam in Sancto Nico Principis quarto nonas Ma-

ris millesimi quadringentesimi quinquagesimi septimi epistolam, quâ ad hunc honorem eius Nomini mandatum incitamenta exprimit, ei vocabulum tribuens puellę Diuinitatem attingentis, & Sanctissimę.

Millesimo quadringentesimo decimo septimo anno, cum trans montem Uolentarium Dominus Contuccius Uiterbensis, Templi Sancti Angeli Canonicus cum alijs pluribus ab Catalaunię tyrannibus, Barcinonis Comite Triarcho, esset captus, Canonici frater Centumcellarum arcis Prefectum Petrum Achillam Amerinum de eius infortunio per litteras monuit: qui, cum in captiui commendatione in ad Comitum coniugem nomine Uirginum Sanctę ROSÆ asceteris scripsisset, Comes hoc nomine captiuos dimisit vniuersos; remittensq; tabellarium iniunxit, vt sacras Uirgines certiores faceret, se Sanctę ROSÆ Corporis inuisendi vehementi desiderio teneri. Quanta erat in tanto Duce Diuę ROSÆ sanctitatis opinio, à quo eius Alumna- rum solo nomine tam celeriter tot horum minum representata libertas est!

CAPUT XXII.

Quæ testimonia Civitates, Oppida, Pagi,
atq; eruditi Viri perhibuerint RO-
SÆ Sanctitati.

CUM millesimo quadringentesimo
quingagesimo septimo anno,
sexto calendæ Aprilis Petrus Ludoui-
cus Borgia supremâ Ecclesiæ Prefectura
ornatus, & Calisti Tertij nepos, aucto-
ritate, quam à Pontifice acceperat, edi-
cum vulgasset Uiterbij, vt Ciuitatum,
Oppidorum, Pagorum, Locorumq;
omnium sibi, ac Pontificio Imperio sub-
ditorum Uniuersitates, & Populi vni-
uersa, quæ apud se esset supra Naturæ or-
dinem Deus ROSÆ merito operatus,
apertè indicarent; atq; vt eadem aper-
rent ad ROSÆ consecrationem procu-
randam, reliquos omnes Dynastas, Ci-
uitates, Communia, Populosq; cohör-
tatus esset: Uiterbium vrbes cunctas,
Locaq; finitima, ad proprias pro-San-
ctæ Ciue suæ restationes transmittendas,
litteris inuitauit: illas transmissere con-

seruim

CAP. XXII.

163

ferim Balneoregium, Urbivertus, Tus-
cania, Cornetum, Fallisci, & Aquila. Uiterbio
conterminæ Uiterbio Ciuitates; Uolsi-contermi-
nium, Gradale, Crypte Sancti Lauren-
noræ de-
tij, Crypte Sancti Stephani, Procenus, Sancta
Lubrianus, Sanctus Laurentius, Surian-
um, Uiturchlanum, Capene, Oppi-
daq; alia; Pagiq; Uiterbio etiam con-
fines cum hisce preconijs: Virgo ROSA
supremi Regis est sponsa; ardens lucer-
na; collocata super montem, qui est ip-
se Christus, Ciuitas; Dei domus; Celi
Ciuis; Thesaurus omni estimatione
maior, qui nec Teridinum, nec rubigi-
nis iniurias senserit, Neq; verò post e-
dictum Borgiæ peruulgatum vlla Ciui-
tas, Oppidum, aut Locus fuit (modò
Uirtutum, ac Miraculorum ROSÆ
consciis) quin litteras pro eius inter
Sanctos relatione dederit ad Ioannem
Uiterbientem, & Tuscanientem Episco-
pum, ac Nicolaum Horre, & Larthe-
mifau, nunc Ciuitatis Castellane, qui
vicarij Curatores erant Cardinalium,
Benarionis Niceni Episcopi Tusculani;
Dominici Fimani tituli Sancte Crucis
in Hierusalem, vt dicunt; & Prosperi

L 2

Colum-

Columnę tituli Sancti Georgij in Uelatro, quos causę huic Iudices, & Commissarios Calixtus Tertius destinarat.

Porro, prius quàm, quę de ROSA litterarum monumentis Eruditi traderint, proferamus, dicta mihi sit amplissima supplicatio, & honor, quo Sanctę suę Ciuis Festum, ornant Uiterbien-

*Quomodo San-
ta Fe-
stum pe-
ragitur
Uiterbij.*

ses: nam præter cereorum funalium mudo Sannera, quorum superiore capite meminit Fe-nimus, inter diuinam Rem, quę ceremoniã solemni cum symphoniã celebratur, ad frequentissimum popululum de-

Uiterbij, eius laudibus verba facit sacer Orator: Festi autem peruigilio, noctis circiter horam primam à Romana portã Diue ROSE, versus pompã ingenti supplicationem obeunt longo agmine compositi, omnis ordinis, etatisq. homines certas preferentes faces, colluculentibus undique per domorum fenestras lucernarum flammulis: pium agmen sequitur gestata baiulorum humeris machina, in qua sublimis apparet statua Sanctę Ciuis aliquod ex admirandis eius vitę operibus representans, quam cereorum luminum circumfulgent manipuli innum-

meri

meri. Credas triumphare tunc ROSAM in simulacro suo, tor omnis, vel generis, vel sexus, vel etatis, indigenas, aduenasq. sibi obsequentes in illo ex fenestris, in vijs passim circumspicit! Certe plus inprimere in animis, quàm obijcere oculis eo spectaculo illam haud pauci experiuntur: sacre pietatem, Lucis festiui de nocte ignes, diurnique Indi; atq. ad Brauiã quadrupedum cursus per dies aliquot (si qua est ea Sanctę gloria) subsequuntur. Annuã hæc egregiẽ reddit Uiterbium Heroine suę.

Uidendum denique est, quibus ROSÆ Nomen scriptis Eruditi illustrant viri. Romanum Martyrologium, quod sacra Rituum Congregatio comprobauit, de ROSA pridie nonas Septembris hæc affert: *Uiterbij Beatę ROSÆ Uigilantis*; hæc verò in adiutamentis ad idem Martyrologium celeberrimus Cardinalis Boronius: *Accepimus eius actã ab Ecclesia Uiterbiensi, cui de eã solemnem diem agere decreto Romani Pontificis concessum est.* Quę Alphonfus Ciacon, quę Lucas In vith Uvadingus de ROSA litteris consignauerunt, iam libri primi capite decimo octa In Au-

Sal: Min:uo exposuimus. Abrahamus Szouius ex
Tom: 3. Dominicanà Familià scriptor non ob-
 h. 6. scurus ita ROSAM acutè collaudat:
Sancta Virgo ROSA Viterby habitum
Franciscanum induta, inter veprata seculi,
spinasq. mirè Sanctitate enituit. Ita fere,
Tom: 1. etiam Uvadingus loco supradicto; ita
 Andreas Uictorellius in additamentis
 ad Claconem. Ad extremum actorum
 eius ad eam in Sanctorum ordinem re-
 ponendam cognitorum coactor, postea
 quam in ROSÆ commendationem scri-
 pserat: *Virgo ROSA inter cunctas Virgi-*
Conong. uer altè sedet, addidit paulo infra (quo e-
 l. y. c. 1. go, vt accomodatorem haud potuif-
 pag: 58. sem excogitare conclusionem Historie;
 sic vtar coronide) *Virgo ROSA ceteras*
Sanctas præcedit, vt Rosa flores alios. &c.

LIBRI SECVNDI FINIS ↓

GA B...

CAPITVM LIBRI PRIMI

INDEX

- Caput 1. *Sancta ROSAE ortus, educatio, infan-*
tia. pag. 19.
- Caput 2. *Materteram à mortuis trima excitat:*
quam erecti sint hoc miraculo Viterbienses, RO-
SAE in pueritia Virtutes egregie. pag. 23.
- Caput 3. *Sanctitatem ROSAE in pueritia magnam*
miraculis Deus ostendit. pag. 26.
- Caput 4. *Recipi in Sancta Maria rosarum Mona-*
sterium efflagitat; reiecta in suæ domus cellam se-
cedit: vita ibi ab ea ducta. pag. 30.
- Caput 5. *Gravis, & prolixus ROSAE morbus;*
eius animi à corpore secessus, ac mirabiles visus in
morbo. pag. 33.
- Caput 6. *Eam Dcipara Virgo sanitati restituit: qua*
illi præceperit, priusquam ab ipsa decederet.
 pag. 47.
- Caput 7. *Sacram Tertiariæ Diui Francisci vestem*
induit. pag. 39.
- Caput 8. *Ingens ad eam inuisendam populi conuen-*
tus, oppositiones patris superata. pag. 43.
- Caput 9. *Conspiciendum se ROSAE Christus Do-*
minus exhibet sub specie Crucifixi, atq. iterum
 post-

postea Gloriosi . pag.	40
Caput 10. Puellas erudiendas suscipit; concionatur palam; quid illi cum heretico inter concionandum acciderit . pag.	51.
Caput 11. Caco risum reddit; & dum concionatur, eleuatur in aerem . pag.	55.
Caput 12. Cum Hereticis differit; eosq. confundit: qua propter in exilium pellitur . pag.	55.
Caput 13. Sancta ROSAE in itinere ad exilium grunnit . pag.	57.
Caput 14. Surlani populum auocat ab errore; & Friderici Secundi mortem pronunciat . pag.	60.
Caput 15. Viterbiensium motus, audita Friderici morte: Viterublanum se transfert ROSA: predicationibus eius plurimi resipiscunt: eiusdem miraculum inibi . pag.	63.
Caput 16. Miraculo maximo Sagam conuertit . pag.	65.
Caput 17. ROSAE Viterbium reditus, edito prius animarum fructu in pagis Viterublano adiacentibus: Concionandi potestas ei a summo Pontifice data motu, ut aiunt, proprio . pag.	67.
Caput 18. Idem summus Pontifex; ob caelestes ei honores ritè constituendos, eius ad huc uiuentis aeta cognosci iubet . pag.	69.
Caput 19. ROSA in Sacrarum Virginum Collegii cooperari rursus flagitat: non cooperata Vaticiniam . pag.	72.

Cap-

Caput 20. Oratorium instituitur: ubi Sanctitatis cultu aliquae Viterbienses puellas ROSA instruit, quod Sancta ROSAE Monasterij nomen acquirit . pag.	74.
Caput 21. In angustia sua domus cella condit se ROSA: ubi acta morsq. ab ea obita . pag.	76.
Caput 22. ROSAE Corporis doctus, & Animi viuentis . pag.	80.

CAPITUM LIBRI SECUNDI

INDEX

Caput 1. Videndam se praebens Alexandra Quarto Pontifici eum de sui Corporis ad Sanctae Mariae rosarum translatione commouit . pag.	84.
Caput 2. ROSAE Corporis ad Sanctae Mariae rosarum translatio, Quo tempore eius de sua domus in unum cum Sanctae Mariae rosarum Monasterio coniunctione impleta sit praedictio . pag.	87.
Caput 3. Incenditur Sancta sacellum simul cum eius Corporis folio, ipse Corpore intacto, aliud eiusdem sacelli incendium a ROSA praepeditum . pag.	93.
Caput 4. Corpus tuetur suum a furibus; ac turris campanarum sui Templi ruinam inibet . pag.	96.

Cap-

- Caput 5. *Monasterio suo maximè opis indigentibus subuenit; illud, aliosq. complures à pestilentia vindicat.* pag. 100.
- Caput 6. *Acerbissimis à doloribus Elephantiasi, & Comitiali morbo vindicat homines.* pag. 104.
- Caput 7. *Quendam Asceterij sui Virginem, ob sanguinem à Sanctæ Digito auulsum à spe descendentem confirmat.* pag. 107.
- Caput 8. *Transmontanum Præsulem, ex desperatione moriendi certum ad spem excitat; & duos graniter dissidentes in desperandam concordiam redigit.* pag. 109.
- Caput 9. *Magnum extinguit incendium; & puellæ ingenti damno ab igne affectæ sanitatem affert.* pag. 112.
- Caput 10. *Naufragantibus, & in Aquâ periclitantibus præsidio adest.* pag. 114.
- Caput 11. *Visum Cæcis; auditum dilargitur Surdis.* pag. 119.
- Caput 12. *Mutis vocem restituit.* pag. 124.
- Caput 13. *Energumenos liberat.* pag. 127.
- Caput 14. *Debilitatos roborat; soluit neruicos; insanabilia vlcera persanat.* pag. 131.
- Caput 15. *Quosdam à mortis extremo discrimine extrahit, qui in illud ex diuersis & naturalibus, & violentis causis inciderant.* pag. 134.
- Caput 16. *Ab ijs, quos febris in extremum vitæ momentum adduxerat, mortem arceat.* pag. 138.
- Caput

- Caput 17. *A mortis extremo periculo unum quemdam pluries; denique etiam à morum corruptelâ retrahit; aliumq. in ipso mortis limine sanitati reddit per suum funiculum ROSA.* pag. 141.
- Caput 18. *Trium extinctorum, atq. etiam Equi mortui vitam ROSA restituit.* pag. 143.
- Caput 19. *Faecunditatem sterilibus impetrat; diffusculter enitentium adiuvat partum.* pag. 147.
- Caput 20. *Infantes, Sontesq. ad eius confugientes opem carcere ROSA liberat.* pag. 151.
- Caput 21. *Testimonium Diuæ ROSÆ Sanctitati à summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, ac Dynastijs, quæ dictis; quæ obsequijs præstitit, datum.* pag. 155.
- Caput 22. *Quæ testimonia Ciuitates, Oppida, Pauci, atq. eruditi Viri perbibuerint ROSÆ Sanctitati.* pag. 166.

LAUS DEO, B. U; Diuæq. ROSÆ.

LIBRARY OF THE
 UNIVERSITY OF CHICAGO
 300 SOUTH EAST ASIAN AVENUE
 CHICAGO, ILL. 60607